ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP
1027 Budapest, Horvát u. 14-24.

B E S Z Á M O L Ó

az Országos Betétbiztosítási Alap 1998. évi gazdálkodásáról és az 1999. évi költségvetési terv

Budapest, 1999. február 28.

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Mérleg ESZKÖZÖK (aktívák)

Adatok E Ft

ESZKÖZÖK	1997.12.31.	1998.12.31.
A. Befektetett eszközök	**46.227**	**38.469**
I. Immateriális javak	3.916	4.816
1. Vagyoni értékű jogok	0	0
2. Szellemi termékek	3.916	4.816
3. Alapítás, átszervezés aktivált értéke	0	0
II. Tárgyi eszközök	32.251	24.658
1. Ingatlanok	0	0
2. Berendezések, felszerelések, járművek	32.251	24.658
3. Beruházások	0	0
4. Beruházásokra adott előlegek	0	0
5. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0	0
III. Befektetett pénzügyi eszközök	10.060	8.995
B. Forgóeszközök	**13.772.906**	**18.233.421**
I. Készletek	104.354	17.300
1. Anyagok	0	0
2. Áruk	104.354	17.300
3. Alvállalkozói teljesítmények	0	0
4. Készletekre adott előlegek	0	0
II. Követelések	853.463	934.575
1. Tagintézetekkel szembeni követelések	435.454	540.842
a) díjkövetelések	0	38.364
b) Alapra átszállt követelések	261.928	262.073
c) visszterhes köt. váll. utáni díjak	173.526	240.405
2. Hitelintézetekkel szembeni egy. köv.	349.694	365.194
3. Betétesekkel szembeni követelések	0	0
4. Állammal szembeni követelések	0	0
5. Egyéb követelések	68.315	28.539
III. Értékpapírok	12.808.394	17.230.408
1. Állampapírok	12.808.394	17.230.408
2. Egyéb értékpapírok	0	0
IV. Pénzeszközök	6.695	51.138
1. Pénztár, csekkek	465	360
2. Bankbetétek	6.230	50.778
C. Aktív időbeli elhatárolások	**716.549**	**957.195**
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	**14.535.682**	**19.229.085**

Budapest, 1999. február 28.

Jánossy Dániel
ügyvezető igazgató

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Mérleg FORRÁSOK (passzívák)

Adatok E Ft

FORRÁSOK	1997.12.31.	1998.12.31.
D. Saját tőke	**13.685.125**	**18.310.665**
I. Jegyzett tőke	752.353	807.017
II. Tartalék	7.461.840	12.932.772
III. Értékelési tartalék	0	0
IV. Mérleg szerinti eredmény	5.470.932	4.570.876
E. Céltartalék	**801.976**	**860.815**
F. Kötelezettségek	**7.970**	**8.469**
I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
II. Rövid lejáratú kötelezettségek	7.970	8.469
1. Tagintézetekkel szembeni kötelezettségek	249	151
2. Rövid lejáratú hitelek	0	0
3. Betétesekkel szembeni kötelezettségek	0	0
4. Állammal szembeni kötelezettségek	0	0
5. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	7.721	8.318
G. Passzív időbeli elhatárolások	**40.611**	**49.136**
FORRÁSOK ÖSSZESEN	**14.535.682**	**19.229.085**

Budapest, 1999. február 28.

Jánossy Dániel
ügyvezető igazgató

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Eredménykimutatás (összköltség eljárással)

Adatok E Ft

	Megnevezés	1997.	1998.
01.	Tagintézetekkel szemben elszámolt díjbevételek	3.573.581	4.992.799
02.	Betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételek	0	0
03.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetése utáni jutalékbevételek	0	0
04.	ÁPTF által a hitelintézetektől beszedett bírságok összegének az OBA-t megillető része	0	9.724
I.	Betétbiztosításból eredő bevételek (01+02+03+04)	3.573.581	5.002.523
II.	Egyéb bevételek	67.459	127.988
	Céltartalék felhasználás	701.778	801.976
III.	Nem betétbiztosításból eredő bevételek	0	66.879
IV.	Pénzügyi műveletek bevételei	2.983.504	5.091.806
V.	Rendkívüli bevételek	67	27.294
05.	Befagyott betétek kifizetésével kapcsolatos ráfordítások	24.511	0
06.	Betétesek megbízásából behajtott követelésekkel kapcsolatos ráfordítások	0	0
07.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetésével		
VI.	Betétbiztosításból eredő ráfordítások (05.+06.+07.)	24.511	0
VII.	Egyéb ráfordítások	266.584	330.344
	Céltartalékképzés	801.976	860.815
VIII.	Nem betétbiztosításból eredő ráfordítások	0	0
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	617.519	5.171.625
X.	Rendkívüli ráfordítások	1.023	0
08.	Anyag jellegű ráfordítások	13.866	16.570
09.	Személyi jellegű ráfordítások	82.023	106.151
10.	Értékcsökkenési leírás	13.112	13.044
11.	Egyéb költségek	34.843	49.041
XI.	Működési költségek (08.+09.+10.+11.)	143.844	184.806
A.	**Mérleg szerinti eredmény (I.+II.+Céltartalék felhasználás+III.+IV.+V.-VI.-VII.-Céltartalék-képzés -VIII.-IX.-X.-XI.)**	**5.470.932**	**4.570.876**

Budapest, 1999. február 28.

Jánossy Dániel
ügyvezető igazgató

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Cash flow-kimutatás

Adatok E Ft

	1997	1998
I. Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás (1-11. sorok)	**-107.255**	**-4.934**
1. Mérleg szerinti eredmény	5.470.932	4.570.876
2. Elszámolt amortizáció	13.112	13.044
3. Elszámolt értékvesztés	0	3.061.944
4. Céltartalék képzés és felhasználás különbözete	-256.340	58.839
5. Befektetett eszközök értékesítésének eredménye	3.906	0
6. Szállítói kötelezettség változása	-6.892	-601
7. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség (szállító nélkül) változása	1.909	1.100
8. Passzív időbeli elhatárolások változása	34.874	8.525
9. Vevőkövetelés változása	-435	-10.914
10. Forgóeszközök (vevő és pénzeszköz nélkül) változása	-5.072.315	-7.467.101
11. Aktív időbeli elhatárolások változása	-296.006	-240.646
II. Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás (12-13. sorok)	**-3.172**	**-5.287**
12. Befektetett eszközök beszerzése	-13.856	-7.541
13. Befektetett eszközök eladása	10.684	2.254
III. Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás (14-17. sorok)	**0**	**54.664**
14. Részvénykibocsátás bevétele (tőkebevonás)	0	54.664
15. Hitelfelvétel	0	0
16. Véglegesen kapott pénzeszköz	0	0
17. Részvénybevonás (tőkeleszállítás)	0	0
18. Hiteltörlesztés, -visszafizetés	0	0
19. Véglegesen átadott pénzeszköz	0	0
IV. Pénzeszközök változása (+/-I.+/-II.+/-III. sorok)	**-110.427**	**44.443**

Budapest, 1999. február 28.

Jánossy Dániel
ügyvezető igazgató

Tartalomjegyzék

1. Általános rész *8*

1.1 Az Országos Betétbiztosítási Alap bemutatása **8**

1.2 Az Alap létrehozatala, adózási helyzete **8**

1.3 Az Alap tevékenységi köre **9**

1.4 Az Alap irányító testülete és ellenőrzése **9**

1.4.1 Az igazgatótanács 9

1.4.2 Az Alap ellenőrzése 9

1.5 Gazdasági-pénzügyi környezet **9**

1.6 Az Alap tagintézetei és azok betétállománya **10**

1.6.1 A tagintézetek száma 10

1.6.2 A biztosított betétállomány áttekintése betétfajták és tagintézeti csoportok szerint 10

Szövetkezeti hitelintézetek 12

1.7 Az Alap forrásai **13**

1.8 Az Alap kártalanítási kötelezettségének és forrásfedezettségének alakulása **14**

2. Az Alap számviteli politikájának fő vonásai *16*

2.1 Könyvvezetés és a beszámolás formája **16**

2.2 A beszámolóban alkalmazott értékelési eljárások ismertetése **16**

2.3 Az értékcsökkenés elszámolási módszerének ismertetése **16**

2.4 Tagintézetek csatlakozása az Alaphoz **16**

3. A mérleg és az eredménykimutatás tételeihez kapcsolódó részletezések, magyarázatok: Eszközök *17*

3.1 Az eszközállomány összetétele **17**

3.2 Befektetett eszközök **17**

3.2.1 Immateriális javak 17

3.2.2 Tárgyi eszközök 17

3.2.3 Befektetett pénzügyi eszközök 18

3.3 Forgóeszközök **18**

3.3.1 Készletek 18

3.3.2 Követelések 19

3.3.3 Értékpapírok 19

3.3.4 Pénzeszközök 19

3.4 Aktív időbeli elhatárolások **20**

4. A mérleg tételeihez kapcsolódó magyarázatok: Források *20*

4.1 Saját tőke megoszlása: **20**

4.2 Céltartalékképzés **21**

4.3 Rövid lejáratú kötelezettségek alakulása **21**

4.4 Passzív időbeli elhatárolások **21**

5. Az eredménykimutatás egyes tételeihez kapcsolódó kiegészítések *22*

5.1 Bevételek alakulása **22**

5.2. Az OBA alaptevékenységen kívüli bevételeinek bemutatása 23
5.3 A költségek költségnemenkénti alakulásának bemutatása 23
5.4 Működési költségek 24
6. A pénzeszközök változása (cash flow) 25
7. A vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet alakulása 26
7.1 Az értékpapír portfolió bemutatása 26
7.2 Az eredmény alakulásának összegző értékelése 26
7.3 A mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események, jelentős folyamatok 27
7.3.1 Követelések változása 27
7.3.2 Kötelezettségek változása 27
7.3.3 Ráfordítások változása 27
7.3.4 Bevételek alakulása 27
7.3.5 Egyéb 27
8. Kiegészítő információk és tájékoztató adatok 27
8.1 Az Alap tájékoztatáspolitikája 28
8.2 Az Alap díjpolitikája 28
8.3 Az Iparbankház „F.a."-val kapcsolatos fejlemények 29
8.4 Az OBA szerepvállalása a Realbank Rt. válságkezelésében 31
8.5 Peres ügyek 33
8.6 Munkaügyi adatok 33
8.7 Tisztségviselők juttatásai 33
8.8 Alapkezeléssel kapcsolatos szolgáltatások 34
8.9 Az informatikai fejlesztésekről 34
8.10 Az OBA nemzetközi tevékenysége 1998-ban 35
9. Az OBA igazgatótanácsa által meghatározott feladatok és azok teljesítése 36
10. Az OBA 1999. évi költségvetése 37
10.1 Várható gazdasági-pénzügyi környezet 37
10.2 Az OBA stratégiai céljai 37
10.3 Az OBA 1999. évi költségvetése számokban 40
10.4 Magyarázatok az 1998. évi terv és tény adatok közötti lényegesebb eltérésekhez 41
10.5 Magyarázatok az 1999. évi költségvetési terv egyes soraihoz 41
10.6 Informatikai fejlesztési és egyéb beszerzési tervek az 1999. évre 45

1. Általános rész

1.1 Az Országos Betétbiztosítási Alap bemutatása

A gazdasági szervezet neve:	**Országos Betétbiztosítási Alap, röviden: OBA vagy Alap**
Székhelye:	**1027 Budapest, Horvát utca 14-24.**
Alapítás módja:	**1993. évi XXIV. törvény**
Létrejöttének időpontja:	**1993. március 31.**
Gazdálkodási forma:	**916 Egyéb nem nyereségérdekeltségű szerv**
Az Alap tevékenységi köre:	**6719 A pénzügyi tevékenység máshova nem sorolt kiegészítő szolgáltatásai**
Adószám:	**10830516-2-41**
Statisztikai számjel:	**10830516-6719-916-01**
TB törzsszám:	**71882-6**
igazgatótanács tagjai:	**Magyar Nemzeti Bank** alelnöke, **Pénzügyminisztérium** közigazgatási államtitkára, **Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet** elnöke, **Magyar Bankszövetség** főtitkára, **Országos Takarékszövetkezeti Szövetség** elnöke, **OBA** ügyvezető igazgatója, valamint állandó helyetteseik.

1.2 Az Alap létrehozatala, adózási helyzete

Az Országos Betétbiztosítási Alap az 1993. évi XXIV. törvénynek (továbbiakban: OBA-törvény) a Magyar Közlöny 1993. évi 36. számában történt kihirdetésével jött létre 1993. március 31-én, a törvényben foglalt betétbiztosítási tevékenységét pedig 1993. július 1-jével kezdte meg. 1997. január 1-én hatályba lépett a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló, a többször módosított 1996. évi CXII. törvény (Hpt.), amelybe – az 1993. évi XXIV. törvény egyidejű hatályon kívül helyezése mellett – beépültek az addig az utóbb említett külön törvényben foglalt szabályok.

A Hpt. 108. § (3) bekezdése szerint az Országos Betétbiztosítási Alap saját vagyona, bevételei és jövedelme után sem társasági adó, sem helyi adó, sem illeték fizetésére nem kötelezhető.

1.3 Az Alap tevékenységi köre

Az OBA feladata egyrészt az, hogy a tagintézeteknél elhelyezett betétek befagyása esetén a Hpt. 105. § (1) bekezdése értelmében harminc, illetve felszámolási eljárás kezdeményezése esetén az ezt elrendelő végzés közzétételét követő tizenöt napon belül megkezdje a betétesek részére az Alap által biztosított betétek utáni kártalanítás kifizetését.

Az Alapnak a kártalanítási kifizetéssel azonos fontosságú feladata a betétek befagyásának, illetve a hitelintézet fizetésképtelenségének a megelőzése. A Hpt. a 104. §-ban szabályozza az Alap válságmegelőző tevékenységét, előírva azt, hogy az Alap köteles a legkisebb hosszú távú veszteséggel járó válságkezelési megoldást választani.

1.4 Az Alap irányító testülete és ellenőrzése

1.4.1 Az igazgatótanács

A Hpt. 110. § (1) bekezdése szerint az Alap irányító szerve az igazgatótanács, amelynek tagjai a Magyar Nemzeti Bank alelnöke, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára, az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet elnöke s a hitelintézetek érdekképviseleti szervezetei által kijelölt két személy, továbbá az Alap ügyvezető igazgatója.

Az igazgatótanács tagjai közül évenként elnököt és alelnököt választ. 1998-ban az elnöki funkciót a Magyar Nemzeti Bank alelnöke Kovács Álmos látta el, az alelnök pedig Pulai Miklós, a Magyar Bankszövetség főtitkára volt. 1999-ben Pulai Miklós lett az Alap igazgatótanácsának soros elnöke, az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet elnöke pedig az Alap alelnöke.

1.4.2 Az Alap ellenőrzése

A Hpt. 109. § értelmében az Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

1.5 Gazdasági-pénzügyi környezet

A beszámoló lezárásának időpontjában rendelkezésre álló adatok szerint 1998-ban a magyar gazdaság - a kedvezőtlen világgazdasági környezet (pl. az orosz és a távol-keleti gazdasági és pénzügyi válság) ellenére - a makroszintű mutatók többségét tekintve jó évet zárt.

A *bruttó hazai termék* (GDP) - a KSH előzetes adatai alapján – 5,1 %-kal nőtt. A harmadik negyedévig gyorsult, majd a negyedik negyedévben némileg lassult a növekedés Keresleti oldalról a gazdaság fejlődését 1998-ban is az *export* növekedése (16 %-os ütem) határozta meg, de egyre nagyobb volt a szerepe a *belföldi felhasználásnak* (beruházás, lakossági fogyasztás) is. A beruházások - a KSH előzetes adatai alapján - 11 %-kal növekedtek, ezen belül a versenyszféra beruházásai 17 %-kal. A fogyasztás bővülése a negyedik negyedévben már megközelítette a GDP növekedését. Az év egészében a bővülés – az 1997 évi 2% után – 1998-ban közel 4% volt.

A *folyó fizetési mérleg* hiánya az 1997. évi 1 milliárd USD-ról 2,3 milliárd USD-ra nőtt. Ebben a folyamatban több tényező játszott szerepet. A magyar gazdaság számára exportpiacot jelentő gazdaságok fejlődése megtorpant. Ezen kívül a profitrepatriálás mértéke is jelentősen megnőtt. A folyó fizetési mérleg romlását egyenlőre nem az import elszabadulása okozta, de az export-import olló szétnyílása a második félévben már kimutatható volt. Az adósságot nem

generáló közvetlen tőkebefektetések és portfólió befektetések a hiány közel kétharmadát finanszírozták. Az ország nettó külső adósságállománya (tulajdonosi hitelek nélkül számolva) 539 millió USD-ral emelkedett az 1998 évben. Ezzel együtt a devizában fennálló nettó külső adósságállomány (szintén tulajdonosi hitelek nélkül) 367 millió USD-ral csökkent az év folyamán.

A költségvetés bankkonszolidációhoz és gázmű-vagyonhoz kapcsolódó adósságkezelési műveletek nélküli hiánya 1998 évben 360 Md Ft volt, ami a becsült GDP- hez viszonyítva 3,5%-ot tett ki. A kiadási előirányzatok teljesültek, míg a bevételi oldal (az előirányzottat meghaladó vám- és adóbevételek miatt) a vártnál kedvezőbben alakult.

1998-ban az infláció a várakozásokat is meghaladó mértékben csökkenő tendenciát mutatott. A fogyasztói hónap/hónap infláció az 1997. decemberi 18,4%-ról 1998. decemberére 10,3%-ra, az éves átlagos infláció pedig 18,3%-ról 14,3-ra mérséklődött. Az év második felének vártnál alacsonyabb áremelkedési üteme a nyers- és üzemanyagok világpiaci ára csökkenésének és a fogyasztási cikkek jelentős túlkínálatának volt köszönhető.

A háztartások nettó megtakarítása 1998-ban közel 800 Md Ft (22%-kal magasabb, mint 1997 évben) volt. Az év első felében dinamikusan nőtt a nem-pénzintézeti megtakarítások, különösen az állampapírok és a tőzsdei részvények súlya a lakosság pénzügyi vagyonén belül. A második félév folyamán az első félévben tőzsdei részvényekbe fektetett pénz túlnyomó része visszament a bankszektorba. Az állampapír megtartotta relatív súlyát. A háztartások hitelei közül a fogyasztási hitelállomány bővülése figyelemre méltó. A különböző áruhitel szerkezet felfutása a lakosság pozitív várakozásait mutatja.

1.6 Az Alap tagintézetei és azok betétállománya

1.6.1 A tagintézetek száma

Az Alapnak 1997. december 31-én összesen 283 tagja volt, ebből 38 bank, 3 lakástakarék-pénztár és 242 szövetkezeti hitelintézet. 1998. december 31-ére az Alap tagjainak száma 285-re emelkedett a következő okokból:

- Az év folyamán - beolvadás, illetve egyesülés miatt - három bankkal csökkent az OBA tagjainak száma. (Az ABN-AMRO Bank Magyarország Rt., korábbi nevén Magyar Hitel Bank Rt. beolvadt az ABN Amro Bank Rt.-be, a CIB Hungária Bank Rt. egyesült a CIB Középeurópai Nemzetközi Bank Rt.-vel, a Polgári Bank Rt. pedig beolvadt a Pénzintézeti Központ Bank Rt.-be). Ugyanakkor két bank (Eximbank Rt. és a Société Générale Hungaria Bank Rt.) csatlakozott az Alaphoz.
- Főként összeolvadás révén csökkent a takarékszövetkezetek száma: Egyek, Detk, Ugod, Szakcs, Tiszakarád és Tolcsva takarészövetkezete olvadt be más takarékszövetkezetbe.
- Az 1997. évi CLVIII. törvény 67. § a) pontja alapján 1998. március 31-ei hatállyal nyolc hitelszövetkezet csatlakozott az Alaphoz.
- Megalakult és az Alaphoz csatlakozott az Otthon Lakástakarékpénztár.

1998. december 31-én összességében 285, ezen belül 37 bank, 236 takarékszövetkezet, 8 hitelszövetkezet és 4 lakástakarék pénztár tagja volt az Alapnak.

1.6.2 A biztosított betétállomány áttekintése betétfajták és tagintézeti csoportok szerint

Az 1997. évi mérlegadatok alapján lényegében változatlan arányban osztozott a hitelintézeti megtakarításokon a bankszektor ide értve a lakástakarék pénztárakat és, a szövetkezeti szektor (93,2, illetve 6,8%).

Megtakarítások pénzintézet-típusok közötti megoszlása

Megnevezés	1997. elején	1998. elején		
	Állomány E Ft-ban	Állomány E Ft-ban	Ebből	
			Bankok és lakástakarék pénztárak	Szövetkezeti hitelintézetek
Betétek	**2 745 992 836**	**3 536 735 585**	**93,4**	**6,6**
ebből Takarékbetét	454 494 386	501 507 498	74,2	25,8
Egyéb betét	2 291 498 450	3 035 228 087	96,6	3,4
Értékpapír	**473 072 585**	**384 418 182**	**94,3**	**5,7**
Fizetendő kamat	**73 774 099**	**70 809 345**	**82,1**	**17,9**
ÖSSZESEN	**3 292 839 520**	**3 991 963 112**	**93,2**	**6,8**

Az 1998. év elejei állomány (és a további táblázatok megfelelő oszlopai is) már tartalmazza az 1998. március 31.-vel az Alaphoz csatlakozott 8 hitelszövetkezet adatait is a csatlakozás időpontjában érvényes összeggel és szerkezetben.

Hitelszövetkezetek

Megnevezés	1998. III.31. Állomány E Ft-ban
Betétek	**2 187 221**
ebből Takarékbetét	608 858
Egyéb betét	1 578 363
Értékpapír	**8 464**
Fizetendő kamat	**135 967**
ÖSSZESEN	**2 331 652**

Az OBA által biztosított betétek részaránya a hitelintézetekben lévő megtakarításokon belül az 1997. év elejei közel 61 %-ról 1998. év elejére több mint 68 %-ra nőtt, ugyanakkor az állam által garantált állomány 12,3 %-ról 10 %-ra, a nem biztosított állomány pedig 27,1 %-ról 21,7 %-ra csökkent. Így tehát a hitelintézeti megtakarításon belül a valamilyen intézményes védettséget élvezők részaránya az állami garanciával védett betétállomány arányának csökkenése, illetve az OBA biztosított betétállomány arányának növekedése összhatásaként az 1997. év eleji 72,9 %-ról 78,3 %-ra növekedett.

Megtakarítások védettség szerinti megoszlása

Megnevezés	1997. év elején			1998. év elején		
	OBA	Államilag	Nem	OBA	Államilag	Nem
	biztosított	garantált	biztosított	biztosított	garantált	biztosított

Betétek		**71,3%**	**14,6%**	**14,1%**	**75,7%**	**11,9%**	**12,4%**
ebből	Takarékbetét	35,9%	42,6%	21,5%	36,8%	38,6%	24,6%
	Egyéb betét	78,3%	9,0%	12,7%	82,2%	6,6%	11,2%
Értékpapír		**2,9%**	**0,2%**	**96,9%**	**4,2%**	**0,2%**	**95,6%**
Fizetendő kamat		**35%**	**6,5%**	**58,5%**	**44,2%**	**7,7%**	**48,1%**
ÖSSZESEN		**60,6%**	**12,3%**	**27,1%**	**68,3%**	**10,0%**	**21,7%**

A védettség fokának növekedését elősegítette az a törvényi rendelkezés, amely 1997. január 1-jétől a biztosításból korábban kizárt, értékpapírszerű formában elhelyezett megtakarításokat is betétnek minősítette, ugyanis ezek közül a névre szólóak 1997. január 1-jétől az OBA által biztosított betétek közé számítanak. Ennek hatása nemcsak az értékpapír soron, hanem az egyéb betétek OBA biztosítottságának 4 % pontos növekedésében is megjelenik.

A betétek OBA biztosítottságának aránynövekedését mérsékelte az, hogy tovább nőtt a nem biztosított (anonim) takarékbetétek aránya: az 1997. évi 21,5 %-ról 24,6 %-ra.

Megtakarítások védettség és hitelintézet-típus szerinti megoszlása 1998. elején

Megnevezés		**Bankok és lakástakarék pénztárak**			
		OBA biztosított	Államilag garantált	Nem biztosított	**Összesen**
Betétek		**76,9 %**	**10,3 %**	**12,8%**	**100,0%**
ebből	Takarékbetét	28,9 %	43,2 %	27,9 %	**100,0%**
	Egyéb betét	82,9 %	6,2 %	10,9 %	**100,0%**
Értékpapír		**1,5 %**	**0,0 %**	**98,5 %**	**100,0%**
Fizetendő kamat		**44,8 %**	**1,9 %**	**53,3 %**	**100,0%**
ÖSSZESEN		**69,1 %**	**9,2 %**	**21,7 %**	**100,0%**

Megnevezés		**Szövetkezeti hitelintézetek**			
		OBA biztosított	Államilag garantált	Nem biztosított	**Összesen**
Betétek		**58,8 %**	**23,0 %**	**18,2 %**	**100,0%**
ebből	Takarékbetét	59,5 %	25,3 %	15,2 %	**100,0%**
	Egyéb betét	57,8 %	20,0 %	22,2 %	**100,0%**
Értékpapír		**40,6 %**	**3,2 %**	**56,2 %**	**100,0%**
Fizetendő kamat		**41,4 %**	**34,2 %**	**24,4 %**	**100,0%**
ÖSSZESEN		**56,2 %**	**21,6 %**	**22,2 %**	**100,0%**

Az OBA 1998. elején a bankokban elhelyezett megtakarítások állományának 69,1 %-át, a szövetkezeti hitelintézeti szektorban lévő megtakarítások 56,2 %-át biztosította. Ez a részarány a bankszektor esetében 7,3 % pontos, a szövetkezeti szektor esetében 12,8 %-pontos növekedést jelent 1997. elejéhez viszonyítva. A nem biztosított (anonim) takarékbetét állomány részarány növekedése elsősorban a bankszektorra volt jellemző.

A szövetkezeti szektorban az OBA biztosítottság nagyarányú - az előző évek tendenciájától eltérő – növekedését alapvetően az értékpapírszerű betétállomány (Hpt 88. §) biztosítottsági részarányának csaknem 30 %-pontos növekedése okozta. Az 1997. év eleji 11,3 %-os részarány 40,6 %-ra emelkedett. (Megjegyezzük, hogy ezeket számvitelileg az egyéb betétek között kellene nyilvántartani.)

Az elmúlt években az intézményesen nem védett megtakarítások állományának aránya a takarékszövetkezetekben mindig magasabb volt, mint a bankokban. Ez a különbség az 1997 év eleji csaknem 3 %-pontról 1998 elejére 1 %-pont alá csökkent.

1.7 Az Alap forrásai

Az Alap saját bevételi forrásai: a Hpt. 119. §-a szerint az egyszeri csatlakozási díj, a tagintézetek által teljesített rendszeres, esetleg rendkívüli éves befizetés, az Alap befektetéseinek hozama, továbbá az Alapra átszállt követelésekből megtérülő hányad, amely forrásokat az Alap által felvett hitelek egészíthetnek ki.
Azok a hitelintézetek, amelyek betétgyűjtés végzésére engedélyt kaptak, a tagintézetté váláskor egyszeri csatlakozási díjat kötelesek az Alapnak fizetni. A csatlakozási díj a tagintézet jegyzett tőkéjének 0,5 százalékával megegyező összeg. 1998-ban ilyen címen 55 millió Ft volt az Alap bevétele.
Az éves rendszeres befizetési kötelezettség felső határát a Hpt. 121. § (1) és (2) bekezdése a tagintézetnél a tárgyévet megelőző év december 31-én meglévő, az Alap által biztosított betétállomány 2 ezrelékében állapította meg. A Hpt. 121. § (1) bekezdése alapján - figyelembe véve az 1 millió Ft-os kártalanítási kifizetési összeghatárt - alacsonyabb (1,6 ‰) volt a megállapított díjkulcs azon hitelintézetek esetében, amelyeknél a betétek átlagos nagysága 1 millió Ft fölött volt, és magasabb (1,9 ‰) volt a megállapított díjkulcs azon hitelintézetek esetében, amelyeknél az átlagos betétnagyság 1 millió Ft alatt volt. A díjkulcsok átlaga 1,8 ‰ volt 1998-ban.

Betétállomány díjkulcs szerinti megoszlása az 1998. évi díjbevallás időpontjában (1998. június)

Megnevezés	Díjkulcs ‰	Bank és Lakás tp.	Szöv. hitelintézetek	Hitelintézetek összesen
Hitelintézetek száma	1,6	24	2	26
	1,9	15	247	262
Összesen		**39**	**249**	**288**
Betétállomány összegének megoszlása	1,6	35,4 %	0,3 %	
	1,9	64,6 %	99,7 %	
Összesen		**100 %**	**100 %**	
Betétek darabszámának megoszlása.	1,6	3,1 %	0,2 %	
	1,9	96,9 %	99,8 %	
Összesen		**100 %**	**100 %**	
Átlagos díjkulcs, illetve betétnagyság E Ft/db	**1,8**	**257**	**109**	**209**

A tagintézetek közül a jelentős lakossági forrással rendelkező bankok és - 2 kivételével - valamennyi szövetkezeti hitelintézet díjmegállapítása a magasabb díjkulcs alapján történt.

Az Alap 4,9 milliárd Ft-ot kitevő 1998. évi díjbevételének 94 %-át a bankok, míg 6 %-át a szövetkezeti hitelintézetek fizették be.

A bankoknál elhelyezett betétek átlagos nagysága 52 %-kal, a takarékszövetkezeteknél pedig 34 %-kal emelkedett 1997. év folyamán, 1998. év elejére pedig elérte a 257, illetve a 109 ezer Ft-ot.

A normál díjfizetés mellett az Alap esetenként és negyedéves rendszerességgel emelt és kedvezményes díjat alkalmazott. Az Alap a Díjfizetési Szabályzat alapján akkor állapított meg emelt díjat, ha a tagintézet nem felelt meg az előírt tőke megfelelési mutatónak, és/vagy díj, illetve díjelőleg fizetési kötelezettségének 30 napon túli késedelemmel tett eleget, esetleg különösen kockázatos tevékenységet folytatott. Emelt díjat 1998. év folyamán hat bank és négy takarékszövetkezet fizetett, ami mintegy 151 millió Ft-tal növelte az Alap díjbevételét.

A kettős védelemre tekintettel, kedvezményes díjkulcs alkalmazására nyílt lehetőség azon takarékszövetkezetek esetében, amelyek tagjai voltak az Alappal együttműködési megállapodást kötött megfelelő pénzügyi fedezettel rendelkező integrációs szervezetnek, az Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alapnak (OTIVA). A kedvezményes díj 225 takarékszövetkezetre terjedt ki és a kedvezmény 80 millió Ft-tal csökkentette az Alap tárgyévi díjbevételét. Ennek ellentételezése az, hogy az Alap – érintett tagintézetekkel kapcsolatos – esetleges tehervállalásának egyharmadát az OTIVA megtérítené az Alap részére, és kérésre kész az Alapnak pl. ellenőrzési szolgáltatást teljesíteni.

1.8 Az Alap kártalanítási kötelezettségének és forrásfedezettségének alakulása

Az OBA - az EU-hoz történő csatlakozást elősegítő elemzés, valamint egy korszerűbb díjpolitika megalapozása céljából - teljes körű tagintézeti felmérést végzett a lehetséges maximális kártalanítási kötelezettségekre, figyelembe véve a biztosítási összeghatárt. Az elemzés megállapítása az, hogy az OBA által védett megtakarítás állomány a megtakarítások 68 %-át teszi ki, de ennek csak 48 %-a után áll fenn az OBA kártalanítási kötelezettsége a jelenlegi törvényi szabályozás szerinti 1 millió Ft-os biztosítási összeghatár mellett. A biztosítási összeghatárt betétenként – és nem pontosan a törvény szerint személyenként – tudta az elemzés figyelembe venni. A hitelintézetekben betétként elhelyezett megtakarítások 68 %-ának 48 %-a (összesen 32,8 %-a) után tehát az OBA, 10 %-nak a 100 %-a után pedig az állam vállal kötelezettséget. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi törvényi szabályozás mellett 1998-ban Magyarországon elhelyezett minden 100 Ft megtakarításból 43 Ft után – részben az OBA, részben az állam részéről - kártalanítási kötelezettség vállalás érvényesült. Ezt mutatja az alábbi táblázat:

A megtakarítások biztosítottság (védettség) és kártalanítási kötelezettségvállalás szerinti megoszlása az 1998. évi díjbevallás időpontjában (%)

Megnevezés	OBA által biztosított	Államilag garantált	Nem biztosított állomány	Összesen
Betétek	75,7	11,9	12,4	100,0
ebből: takarékbetét	36,8	38,6	24,6	100,0
egyéb betét	82,2	6,6	11,2	100,0
Értékpapírszerű betétek	4,2	0,2	95,6	100,0
Fizetendő kamat	44,2	7,7	48,1	100,0
Összes megtakarítás megoszlása védettségi típusok szerint	68,3	10,0	21,7	100,0
Törvény szerinti kötelezettségvállalás mértéke (1 millió Ft-os értékhatárnál)	48,0	100,0	0	-
Összes kötelezettségvállalás országosan	**32,8**	**10,0**	**0**	**42,8**

Az OBA fedezettségi mutatója az 1998. eleji likvid vagyonának és az 1998-as biztosítási évre vonatkozó díjbevallás időpontjában mért kötelezettségvállalás Ft értékének hányadosa. Ez a mutató 1998. elején 1 % volt, azaz 100 Ft OBA által vállalt kötelezettséggel szemben 1 Ft vagyon állt.

2. Az Alap számviteli politikájának fő vonásai

2.1 Könyvvezetés és a beszámolás formája

A számvitelről szóló többször módosított 1991. évi XVIII. törvény (továbbiakban: számviteli törvény) előírásai szerint az OBA az olyan egyéb szervezetek közé tartozik, amelyek speciális könyvvezetési és éves beszámoló készítési kötelezettségének szabályozása a számviteli törvényben és Hpt.-ben kapott felhatalmazás alapján a kormány feladata.

2.2 A beszámolóban alkalmazott értékelési eljárások ismertetése

Az Alap számviteli politikájának alapvető célja a valós eredmény megbízható kimutatása, illetve ennek számviteli alátámasztása.

Az 1998. évi mérleg készítésének időpontja 1999. február 28.

Az Alap által alkalmazott *főbb értékelési eljárások* a következők:

- A *befektetett eszközöket* és a *forgóeszközöket* beszerzési költségükön szerepeltetjük a mérlegben, csökkentve azt a számviteli törvény 37-39. § szerint elszámolt leírásokkal (értékcsökkenéssel).
- A befektetési céllal vásárolt értékpapírokat beszerzési értéken tartjuk nyilván és szerepeltetjük a mérlegben.
- A kamatozó értékpapírok beszerzési értékében szereplő felhalmozott kamatot a beszerzéskor ráfordításként könyveljük el.
- Az OBA által a befagyott betétek után a betétesek részére kifizetett tőke és kamat összegében a tagintézetekkel szemben fennálló, az OBA-ra átszállt követelések összege után a felszámoló tájékoztatása alapján ***céltartalékot*** kell képezni a követelés várhatóan meg nem térülő összegére.
- Az előzőekben ki nem emelt eszközök és források értékelése a számviteli törvény általános előírásai szerint történik.

2.3 Az értékcsökkenés elszámolási módszerének ismertetése

Az ***immateriális javak*** esetében az értékelés alapja a beszerzési ár. A terv szerinti értékcsökkenést a szoftvereknél a várható használati idő függvényében számoljuk el, melyet ez esetben - figyelembe véve ezen termékek gyors avulását - 3 évben határozzuk meg.
A tárgyi eszközök esetében az értékelés alapja a beszerzési költség.

2.4 Tagintézetek csatlakozása az Alaphoz

A hitelintézet a Hpt. 18. § (2) bek. g) pontja alapján kitöltött Csatlakozási Nyilatkozattal, az ÁPTF-től betétgyűjtés végzésére kapott engedéllyel válik az Alap tagjává, és a Hpt. 120. §-a értelmében az engedély kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles megfizetni a csatlakozási díjat.

3. A mérleg és az eredménykimutatás tételeihez kapcsolódó részletezések, magyarázatok: Eszközök

3.1 Az eszközállomány összetétele

Az eszközállomány összetételének előző évhez viszonyított változásait a következő táblázat szemlélteti:

Megnevezés	1997.XII.31.(E Ft)	1998.XII.(E Ft)	Változás (%)
Immateriális javak	3,916	4,816	23.0%
Tárgyi eszközök	32,251	24,658	-23.5%
Befektetett pénzügyi eszközök	10,060	8,995	-10.6%
Befektetett eszközök összesen:	*46,227*	*38,469*	*-16.8%*
Készletek	104,354	17,300	-83.4%
Követelések	853,463	934,575	9.5%
Értékpapírok	12,808,394	17,230,408	34.5%
Pénzeszközök	6,695	51,138	663.8%
Forgóeszközök együtt:	*13,772,906*	*18,233,421*	*32.4%*
Aktív időbeli elhatárolások:	*716,549*	*957,195*	*33.6%*
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	***14,535,682***	***19,229,085***	***32.3%***

3.2 Befektetett eszközök

3.2.1 Immateriális javak

Az év végi 38.469 E Ft értékű befektetett eszközállományból értékben 4.816 E Ft-ot tesz ki az immateriális javak fordulónapi záróállománya, amely teljes egészében szellemi termékekből, azaz szoftverekből áll.

3.2.2 Tárgyi eszközök

Tárgyi eszközeink állományának csökkenése (nettó értéken) annak köszönhető, hogy új beszerzés kevés volt, viszont a meglévő állomány értékcsökkenése a nettó értéket lecsökkentette.

Az alábbiakban a kiemelt eszközök állományának változásait mutatjuk be:

Immateriális javak és tárgyi eszközök mozgástábla

BRUTTÓ ÉRTÉK:	Immateriális javak	Tárgyi eszközök	Összesen
Nyitó	20.525	48.933	**69.458**
Növekedés	3.319	4.222	**7.541**
Csökkenés	9.075	5.676	**14.751**
Záró	**14.769**	**47.479**	**62.248**
KUMMULÁLT ÉCS:			
Nyitó	16.609	16.683	**33.292**
Növekedés	2.419	10.625	**13.044**
Csökkenés	9.075	4.487	**13.562**
Záró	**9.953**	**22.821**	**32.774**
NETTÓ ÉRTÉK:			
Nyitó	3.916	32.250	**36.166**
Növekedés	900	-6.403	**-5.503**
Csökkenés	0	1.189	**1.189**
Záró	**4.816**	**24.658**	**29.474**

A tárgyi eszközöknél a növekedés sorban lévő negatív szám magyarázata az, hogy a kiselejtezett eszközök halmozott értékcsökkenését ki kellett vezetni a könyveinkből, és ennek értéke meghaladta a beszerzések összegét.

3.2.3 Befektetett pénzügyi eszközök

A befektetett pénzügyi eszközök eszközcsoportban 8.995 E Ft értékben a munkavállalóknak nyújtott kamatmentes és kamatos lakáskölcsönökből fennálló hosszú lejáratú tartozások szerepelnek.
Eredetileg itt szerepeltettük a Realbankos részesedés 3.061.944 E Ft-os bekerülési értékét, (lásd: 8.4. pont) mellyel a Realbank Rt-ben (1062. Budapest, Andrássy út 124.) az OBA szavazati arányt képviselő tulajdona 99,8626 %. A részesedés teljes értékét (100%-át) év végével értékvesztésként elszámoltuk, így a részvény könyv szerinti értéke nulla.

3.3 Forgóeszközök

3.3.1 Készletek

A mérleg *áruk* sorában szereplő 17.300 E Ft megoszlása a következő:

E Ft

Értékesítésre átvett ingatlan könyv szerinti értéke	17.200
Értékesítésre átvett befektetés könyv szerinti értéke	100
ÖSSZESEN	**17.300**

Az értékesítésre átvett ingatlan a Vitalis Alapítvánnyal szembeni követelésünk fejében, árverés útján a tulajdonunkba került egri almagyar dombi telek, melyért a 17.200 E Ft-os vételárat követelés elengedéssel fizettük meg.

3.3.2 Követelések

A ***tagintézetekkel szembeni követelésként*** kimutatott 540.842 E Ft megoszlása a következő:

- Két tagintézettel szemben mutatkozó díjkövetelésünk 38.364 E Ft, amely időközben befolyt emelt díj miatti követelés.
- Az Alapra átszállt követelések összege 262.073 E Ft, mely a Heves és Vidéke Takarékszövetkezettel és az Iparbankház Rt-vel szemben az OBA által biztosított betétek kifizetése következtében fennálló, a felszámolóknak már bejelentett követelésekből áll. A Heves és Vidéke Takarékszövetkezettel szembeni követelésként az OBA biztosítás alá eső betétek betéteseknek kifizetett összegében átszállt követeléseket, és a bruttó kamatozású betétek adóköteles kamata után a hitelintézet helyett az adóhatóságnak megfizetett forrásadót tartjuk nyilván, összesen 260.297 E Ft értékben. Az Iparbankház Rt.-vel szembeni követelésünk 1.776 E Ft, melyet a felszámolónak bejelentettünk.
- A tagintézetekkel szembeni visszterhes kötelezettségvállalás utáni díjkövetelésünk 240.405 EFt, mely az Iparbankház Rt.-nek nyújtott hitel után a mérleg zárónapjáig felszámított, és a felszámolás alatt álló hitelintézet által meg nem fizetett, ezért a felszámolónak bejelentett kamat összege.

Hitelintézetekkel szembeni egyéb követelésünk 365.194 E Ft, mely 348.580 E Ft összegben az Iparbankház Rt. részére nyújtott készenléti hitelből a bank által meg nem fizetett, és a felszámolónak bejelentett összeget tartalmazza, valamint szintén az Iparbankházzal szembeni 1.114 E Ft összegű számlakövetelést. Ezen felül itt szerepel az egyik új csatlakozó tagintézet csatlakozási díjának 15.500 E Ft összege jegyzett, de be nem fizetett tőkeként.

Egyéb követelés 28.539 E Ft, mely 11.426 E Ft vevőkövetelésből, 396 E Ft ÁFA követelésből (visszaigénylés), valamint az Iparbankház által az OBA-ra engedményezett és még a mérleg zárónapjáig nem értékesített követelésekből (11.334 E Ft), továbbá munkabérelőlegből, a dolgozóknak nyújtott kamatmentes és kamatos lakáskölcsönből, valamint szállítókkal szembeni követelésből áll. Ezeken kívül itt tartjuk nyilván az Iparbankház felszámolása következtében az MNB-vel szemben fennálló 3.332 E Ft összegű követelést, melyet az MNB elismert, realizálása az Iparbankház felszámolásának befejeztével esedékes.

3.3.3 Értékpapírok

Az OBA a működéséhez szükséges pénzeszközökön kívül meglévő likvid pénzeszközeit a törvény szerint köteles állampapírokban tartani. A mérleg fordulónapján (nyilvántartási, beszerzési értéken) 17.230.408 E Ft értékben rendelkeztünk állampapírokkal. Az értékpapír-állomány értéke az előző évhez képest 35 %-os növekedést mutat.

3.3.4 Pénzeszközök

A mérleg fordulónapján 51.138 E Ft értékben rendelkeztünk pénzeszközökkel, melyből 360 E Ft készpénz és 50.778 E Ft bankszámlapénz volt.

3.4 Aktív időbeli elhatárolások

Aktív időbeli elhatárolásként 957.195 E Ft-ot könyveltünk, melynek megoszlása a következő:

Megnevezés	Összeg(E Ft)
1999. évet terhelő, költség és ráfordítás	9.955
ÁPTF bírság OBA-t illető, 1999-ben befolyt része	664
A kamatos kölcsönök 1998. évet érintő kamatai	539
Diszkont kincstárjegyek kamatának elhatárolása	946.037
Összesen:	*957.195*

Az aktív időbeli elhatárolás állománya az előző évhez képest jelentősen, 240.646 E Ft-tal nőtt, ami a diszkont kincstárjegy-állomány növekedésének következménye.

4. A mérleg tételeihez kapcsolódó magyarázatok: Források

A mérlegben szereplő forrásaink megoszlása az alábbi:

Megnevezés	1998.XII.31. (E Ft)	Megoszlás (%)
Saját tőke	18,310,665	95.22
Céltartalék	860,815	4.48
Kötelezettségek	8,469	0.04
Passzív időbeli elhatárolások	49,136	0.26
FORRÁSOK ÖSSZESEN	19,229,085	100.00

4.1 Saját tőke megoszlása:

A forrásokon belül a saját tőke megoszlása eredet szerint a következő volt:

Adatok E Ft-ban

Saját tőke fajtája	1997	1998
Jegyzett tőke	752 353	807 017
Tartalék	7 461 840	12 932 772
Értékelési tartalék	0	0
Mérleg szerinti eredmény	5 470 932	4 570 876
Saját tőke	**13 685 125**	**18 310 665**

A jegyzett tőke a tagintézetek által befizetett csatlakozási díjak összegét tartalmazza, változása az előző évhez képest a hitelszövetkezetek, két bank és egy lakástakarékpénztár

csatlakozásának következménye. A tartalék mérlegsoron tartjuk nyilván összesítve az előző évek mérleg szerinti eredményeit.

A mérleg szerinti eredmény az OBA megalakulása óta első esetben alacsonyabb a megelőző évinél, ennek oka egyértelműen a Realbank részvények értékvesztésének elszámolása miatti ráfordítás.

4.2 Céltartalékképzés

1998-ban betét-kifizetési veszteségre és egyéb célra képeztünk céltartalékot.

Az 1993 óta felszámolás alatt álló Heves és Vidéke Takarékszövetkezettel szemben fennálló követeléseinkre 260.297 E Ft összegben, az 1996. óta felszámolás alatt álló Iparbankház Rt.-vel szembeni követeléseinkre (tőke + kamat) pedig 591.874 E Ft összegben, tehát összesen 852.171 E Ft összegű céltartalékot képeztünk, az eredeti követelés 100 %-ában meghatározva.

Egyéb céltartalékot 8.644 E Ft értékben képeztünk, melyből az Iparbankház Rt. által 1996-ban az OBA-ra engedményezett olyan követelések - 8.500 E Ft értékben - melyek befolyása nem várható, továbbá 144 E Ft, peresített számlakövetelésre képzett céltartalék.

4.3 Rövid lejáratú kötelezettségek alakulása

Hosszú lejáratú kötelezettségünk nincs. A rövid lejáratú kötelezettségeink értéke összesen 8.469 E Ft. Ebből 151 E Ft ***tagintézetekkel szembeni kötelezettség***, 8.318 E Ft pedig ***egyéb rövid lejáratú kötelezettség,*** melynek összetétele: az állam felé teljesítendő befizetési kötelezettségek (SZJA, ÁFA, munkaadói és munkavállalói járulék, TB járulék) áthúzódó adó tételei 7.856 E Ft értékben, továbbá a belföldi szállítókkal szembeni kötelezettség 439 E Ft értékben, valamint egy áthúzódó kisebb tétel miatti átutalás.

4.4 Passzív időbeli elhatárolások

Passzív időbeli elhatárolásként a mérleg fordulónapján 49.136 E Ft-ot mutattunk ki, ez a költségek és ráfordítások passzív időbeli elhatárolásából adódik, és tartalmaz 42.933 E Ft 1998. IV. negyedévre vonatkozó, felénk 1999-ben leszámlázott portfoliókezelői jutalékot, az 1999-ben esedékes, 1998. évre vonatkozó vezetői prémiumok és járulékaik összegét 5.074 E Ft értékben, a könyvvizsgálat díját 736 E Ft + ÁFA értékben, valamint egyéb 1999-ben leszámlázott, előző évet terhelő kisebb ráfordításokat.

5. Az eredménykimutatás egyes tételeihez kapcsolódó kiegészítések

Az eredménykimutatásban felsorolt bevételek megoszlását az alábbi táblázat tartalmazza:

	Megnevezés	1997.(E Ft)	1998.(E Ft)	Arány 98/97 %
01.	Tagintézetekkel szemben elszámolt díjbevételek	3,573,581	4,992,799	139.71
02.	Betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételek	0	0	0.00
03.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetése utáni jutalékbevételek	0	0	0.00
04.	ÁPTF által a hitelintézetektől beszedett bírságok összegének az OBA-t megillető része	0	9,724	0.00
I.	Betétbiztosításból eredő bevételek (01.+02.+03.+04.)	3,573,581	5,002,523	139.99
II.	Egyéb bevételek	67,459	127,988	189.73
	Céltartalék felhasználás	701,778	801,976	114.28
III.	Nem betétbiztosításból eredő bevételek	0	66,879	0.00
IV.	Pénzügyi műveletek bevételei	2,983,504	5,091,806	170.67
V.	Rendkívüli bevételek	67	27,294	40737.31
	ÖSSZESEN	**7,326,389**	**11,118,466**	**151.76**

5.1 Bevételek alakulása

A tárgyévben a tagintézetek által fizetett biztosítási díjakból származó bevételeink megközelítőleg 40 %-kal meghaladták az 1997. évit. (bővebb magyarázat a 7.2. pontban) Az 1998. évi biztosítási díjfizetési kötelezettség összesen 4.992.799 E Ft volt (ebből bank: 4.712.817 E Ft, takarékszövetkezet: 279.982 E Ft).

Az 1998. évi biztosítási díjat 1998. december 31-ig - a két 1999-ben befolyt emelt díj kivételével - az összes tagintézetünk megfizette. Az esetleges túlfizetéseket az év végi egyenlegközlő levelünk után rendeztük tagintézeteinkkel.
Az évközi befizetések során a törvényben előírt fizetési határidőt a pénzintézetek többsége betartotta. A határidőhöz képest csak néhány tagintézetünknél tapasztaltunk elmaradást. Emiatt 1998. évben 586 E Ft késedelmi kamatot számláztunk ki.

1998. évben az ÁPTF bírságok OBA-t illető része 9.724 E Ft-t összeget tett ki.

A 127.988 E Ft összegű ***egyéb bevételek*** az Iparbankház Rt.-től átvett tárgyi eszközök (ingatlanok), és követelések értékesítéséből, a Pénztárak Garancia Alapja (PGA) részére végzett szakértői díjakból, valamint késedelmi kamat bevételekből származnak.
A felsoroltakon kívül az egyéb bevételek között van kimutatva a külön soron szerepeltetett 1997. évi ***céltartalék felhasználása***, illetve kivezetése 801.976 E Ft összegben.

Bevételeink több mint 40 %-a a ***pénzügyi műveletek bevételéből*** származik. Értéke 5.091.806 E Ft, mely a portfoliókezelőnk által állampapírokban lekötött szabad pénzeszközökből származó kamat- és hozambevételből, illetve árfolyamnyereségből tevődik össze.

A nem betétbiztosításból eredő bevételek soron a 66.879 E Ft értékben az Iparbankház Rt. -vel szemben fennálló kamatkövetelésünk szerepel.

A rendkívüli bevételek soron 27.294 E Ft összegben az OTP-től véglegesen átvett „KST Elkülönített pénzeszközei (közös alap)" számláján nyilvántartott összege szerepel.

5.2. Az OBA alaptevékenységen kívüli bevételeinek bemutatása

A múlt évben a PGA részére végzett szakértői munka ellenértéke 1.130 E Ft összegű volt. További 164 E Ft bevételünk származott a magánhasználat miatt áthárított rádiótelefon díjból, egyéb továbbhárított rezsi költségekből.

Tárgyi eszközök értékesítéséből 115.132 E Ft, követelések értékesítéséből 10.259 E Ft bevételünk származott a tárgyévben.

1.303 E Ft-ot tettek ki egyéb, egyenként kisebb összegű és jelentőségű bevételek, mint például a jármű káresemény bevétele, késedelmi kamat bevételek, kerekítési különbözet és egyéb szokásos mértékű bevételek.

5.3 A költségek költségnemenkénti alakulásának bemutatása

A ráfordítások között tartjuk nyilván az OBA működésével közvetlenül nem összefüggő költségeket, az alábbi költségnemenkénti bontásban:

	Megnevezés	Érték(E Ft)	Megoszlás(%)
05.	Befagyott betétek kifizetésével kapcsolatos ráfordítások	0	0,00
06.	Betétesek megbízásából behajtott követelésekkel kapcsolatos ráfordítások	0	0,00
07.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetésével kapcsolatban felmerült ráfordítások	0	0,00
VI.	Betétbiztosításból eredő ráfordítások (05.+06.+07.)	0	0,00
VII.	Egyéb ráfordítások	330 344	5,19
	Céltartalék képzés	860 815	13,53
VIII.	Nem betétbiztosításból eredő ráfordítások	0	0,00
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	5 171 625	81,28
X.	Rendkívüli ráfordítások	0	0,00
	RÁFORDÍTÁSOK ÖSSZESEN	6 362 784	**100,00**

Az ***egyéb ráfordítások*** között (330.344 E Ft) számoltuk el az Iparbankháztól átvett és értékesített tárgyi eszközök kivezetési értékét, illetve az Iparbankház vagyonából átvett ingatlanok járulékos fenntartási, felújítási, üzemeltetési és közüzemi számlák ellenértékét, az OBA tulajdonát képező járművekben bekövetkezett és biztosítás alapján meg nem térült káresemények miatti ráfordításokat, valamint az állami költségvetéssel, önkormányzattal

szemben elszámolt adókat (munkaadói járulék, vissza nem igényelhető ÁFA, gépkocsik súlyadója, kifizetői SZJA).

Az 1998. évben a CA-IB Értékpapír Rt-nek kifizetett portfoliókezelési jutalék (161.973 E Ft) is az egyéb ráfordítások összegét növeli.

Külön soron van kimutatva az 1998. évben megképzett céltartalék összege (860.815 E Ft).

A ***pénzügyi műveletek ráfordításait*** (5.171.625 E Ft), melyből az értékpapírok és devizakészletek árfolyamvesztesége, illetve az értékpapírok kamatvesztesége 2.109.681 E Ft-ot tett ki, és a Realbankos részesedés elszámolt értékvesztése, melynek összege 3.061.944 E Ft.

5.4 Működési költségek

Az Alap működési költségeinek költségnemenkénti megoszlását, valamint az előző évhez viszonított növekedési arányát szemlélteti a következő táblázat:

	Megnevezés	1997(E Ft)	1998(E Ft)	98/97 (%)
08.	Anyagjellegű ráfordítások	13,866	16,570	119.50
09.	Személyi jellegű ráfordítások	82,023	106,151	129.42
10.	Értékcsökkenési leírás	13,112	13,044	99.48
11.	Egyéb költségek	34,843	49,041	140.75
XI.	**Működési költségek (08.+09.+10.+11.)**	**143,844**	**184,806**	**128.48**

Anyagjellegű ráfordításaink (16.570 E Ft) soron a telefon, irodaszerek, szakkönyvek, üzemanyag, nyomtatvány, tisztítószerek, postai költségek, hírlap előfizetések, gépkocsi javítások, nyomdai költségek, mellett szerepelnek a külföldi kiküldetések, és anyagjellegű szolgáltatások értékei is, melyeknél az 1998. évre tervezett költségekhez képest jelentős megtakarítást értünk el.

A ***személyi jellegű ráfordítások*** (106.151 E Ft) között a béreket és bérjellegű kifizetéseket – évközbeni szerény létszámbővüléssel - megemelve, a személyi jellegű juttatásokat, a reprezentációs költségeket, valamint a tárgyévben először alkalmazott, a munkavállalók javára önkéntes nyugdíjpénztárba fizetett hozzájárulás összegét rögzítettük.

Az ***értékcsökkenési leírás*** (13.044 E Ft) tartalmazza a nagy értékű tárgyi eszközeink terv szerinti értékcsökkenésének elszámolását (12.995 E Ft), valamint a 30 E Ft beszerzési érték alatti eszközök azonnali értékcsökkenését (49 E Ft).

Az ***egyéb költségek*** között (49.041 E Ft) az iroda, illetve egyéb bérleti díjak, valamint biztosítási és egyéb szolgáltatások díjai szerepelnek.

Az egyéb költségek megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Érték (EFt)	Megoszlás (%)
Bérleti díj	22 987	46,87
Hirdetés, reklám	10 619	21,65
Oktatás, továbbképzés	1 566	3,19
Biztosítási díjak	2 947	6,01
Egyéb nem anyagjell. szolg.	10 922	22,27
Összesen	**49 041**	**100,00**

6. A pénzeszközök változása (cash flow)

Az OBA cash flow értékelésénél mindenek előtt figyelembe kell venni, hogy az nem hasonlítható a profitorientált vállalkozások hasonló kimutatásához. (Fontos megemlíteni, hogy az értékpapír portfolió változása, ami gyakorlatilag az OBA befektetési tevékenységének eredménye, számvitelileg a szokásos tevékenységből származó cash flowban szerepel.)

A szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás 4.934 E Ft csökkenés, mely azt jelenti, hogy az OBA szokásos tevékenységének eredményeképpen ennyivel csökkent a pénzeszközállomány. A forgóeszközök állomány változása (melyből a vevőállomány és a pénzeszközállomány változása kiemelten, külön soron szerepel) 7.467.101 E Ft-tal csökkentette a pénzeszközeinket. Ez alapvetően két tényezőnek tudható be: egyrészt a Realbank Rt-ben történt részvényvásárlás, másrészt pedig az értékpapírállomány növekedésének következménye. Ezt a jelentős hatást ellensúlyozták kisebb egyéb tényezők mellett a 4.570.876 E Ft-os mérleg szerinti eredmény és a 3.120.783 E Ft-os céltartalékállomány növekedés. Az aktív időbeli elhatárolások állománynövekedése 240.646 E Ft-tal csökkentette a pénzeszközeinket.

A befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás 5.287 E Ft csökkenés, ami annak köszönhető, hogy nagyobb mértékben szereztünk be befektetett eszközöket, mint amennyit értékesítettünk a tárgyévben.

A pénzügyi műveletekből 54.664 E Ft pénzeszköz-növekedés származott, ami a jegyzett tőke növekedésének, tehát a tárgyévben csatlakozott új tagintézetek befolyt és előírt csatlakozási díjainak eredménye.

Összességében a mérleg fordulónapját tekintve az OBA szokásos tevékenységéből, a befektetési tevékenységéből és a pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás 44.443 E Ft pénzeszköz-növekedés.

7. A vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet alakulása

Az Alap mérlegében az eszközök összetétele az ismert főbb csoportosításban 1998. december 31-én a következők szerint alakult:

Mérl.hiv.	Megnevezés	Érték(EFt)	Megoszlás(%)
A.	Befektetett eszközök	38 469	0,20
B.	Forgóeszközök	18 233 421	94,82
C.	Aktív időbeli elhatárolások	957 195	4,98
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	**19 229 085**	**100,00**

A mérlegfőösszeg növekedése megőrizte az előző évek növekedési ütemét. Az 1997. év végi 14.535.682 E Ft összeggel szemben 1998-ban 19.229.085 E Ft volt az összes eszközök, illetve az összes források értéke. A növekedést a likvid eszközállomány értékének emelkedése okozta.

7.1 Az értékpapír portfolió bemutatása

1998. évben az értékpapír forgalom tranzakció száma (vétel, eladás, jegyzés stb.) 583 volt. A mérleg fordulónapján értékpapír záró állományunk 17.230.408 E Ft volt (lásd 3.3.3. pont). Az év folyamán 250.314 E Ft hozambevételt, 1.004.228 E Ft árfolyamnyereséget és 3.834.773 E Ft kamatbevételt könyveltünk el. Az értékpapír eladásoknál és a vételárban lévő kamattartalomra 2.109.650 E Ft árfolyam és kamat veszteséget könyveltünk el. A tárgyévben 161.973 E Ft vagyonkezelési díjat fizettünk ki portfoliókezelőnk javára.

Az Alap összesített értékpapír tranzakciós forgalma az 1998. év folyamán 134,5 milliárd Ft-ot ért el.

7.2 Az eredmény alakulásának összegző értékelése

Az 1998. évi 4.570.876 E Ft eredmény, döntően a Realbank Rt részvényeinek lejegyzése, majd az értékvesztés elszámolása miatt közel 1 milliárd Ft-al maradt el az előző évi eredménytől.

A hitelintézeteknél elhelyezett lakossági megtakarítások mértéke az elmúlt évekhez képest tovább emelkedett. Ennek köszönhetően az éves díjbevétel összege (4.992.799 E Ft) az előző évi bevételhez képes 40 %-kal emelkedett, így jelentősen meghaladta a tervezettet. Ezt tovább elemezve látható, hogy a növekmény összetevői részben a biztosított betétek részaránynövekedése, részben az új tagintézetek csatlakozása, valamint a tagintézetek által befizetett ÁPTF bírságok növekedésének köszönhetően alakult ki.

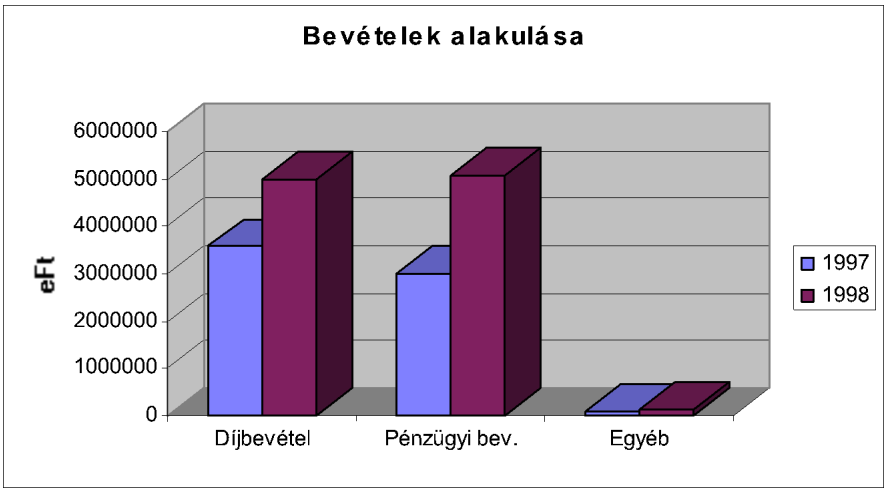

Működési költségeink lényegében a tervezett szerint alakultak. Az 1998. évre beállított 184.404 E Ft-tal szemben a tény adat összesen 184.806 E Ft-ot tett ki.

7.3 A mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események, jelentős folyamatok

E fejezetben térünk ki néhány, a mérleg fordulónapja után a mérlegkészítés napjáig (tehát 1998. december 31. és 1999. február 28. között) bekövetkezett fontosabb esemény részletezésére.

7.3.1 Követelések változása

Az egyéb követelések között kimutatott 11.426 E Ft összegű vevőkkel szembeni követelésből az esedékeseket partnereink elismerték és a mérlegkészítés napjáig részünkre meg is fizették (kivéve egy 230 E Ft-os biztosítóval szembeni ÁFA-követelést, de ennek átutalása is folyamatban van).

7.3.2 Kötelezettségek változása

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között kimutatott 439 E Ft összegű szállítókkal szembeni kötelezettséget, valamint a költségvetéssel szembeni áthúzódó adó- és TB-járulékfizetési kötelezettségeket 1999 elején pénzügyileg rendeztük.

7.3.3 Ráfordítások változása

Az 1999. évi ráfordítások között jelentősebb tétel a Realbank Rt-nél befagyott betétek kifizetése kapcsán felmerült 9.144 E Ft járulékos költség, melyet a felszámolásban jelentünk be.

7.3.4 Bevételek alakulása

Az 1998. I. negyedéves OBA-díjelőleg 1999. január 15-ei befizetéséből származó bevételünk 1.225.858 E Ft volt. Ezenkívül egyéb bevételünk az év első két hónapjában 313 E Ft volt.

7.3.5 Egyéb

Az 1999 január 1-től új rendszerben működő vagyonkezelésről a 8.7. pont alatt számolunk be. A Realbankos szerepvállalással kapcsolatos változásokról pedig a 8.3 pontban teszünk említést.

8. Kiegészítő információk és tájékoztató adatok

8.1 Az Alap tájékoztatáspolitikája

Kommunikációs tanácsadó cégünk, a Capital Communications Kft. közreműködésével folytatódott a tájékoztatáspolitika 1997. óta tartó megújulása; jellemzően sok célratörő újdonsággal, ugyanakkor mértéktartó költség növekedés mellett. Mind az Alap tagintézetei, mind a betétesek részéről pozitív visszhangra találtak a betétbiztosítás rendszeréről, illetve az OBA működéséről közreadott tájékoztató anyagok.

Az első negyedév során megújult a korábbi években bevezetett hangújság szolgáltatásunk. A szolgáltatás interaktív elérhetőséggel egészült ki, így immár alkalmas arra is, hogy válsághelyzet esetén új menüpontok, illetve aktuális információk csatolódjanak hozzá. Az Alap Realbankban eszközölt szeptember 4-i tulajdonszerzését nem sokkal követően kiegészítettük a hangújságot a Realbank ügyfeleinek szánt információs blokkal.

Az OBA munkatársai az év során tíz alkalommal tartottak sajtótájékoztatót. Továbbra is szem előtt tartottuk az egyes régiókat külön megcélzó sajtótájékoztatók szervezését, amelynek során megpróbáltunk a helyi sajátosságokra összpontosítani. Ez utóbbi céllal öt helyszínen (Szeged, Pécs, Győr, Debrecen, Székesfehérvár), hat alkalommal tartottunk vidéki sajtótájékoztatót.

A tagintézetekkel való partneri viszony jegyében az OBA-t foglalkoztató, de a tagintézeteket is érintő aktuális kérdésekről 1998-ban kétszer (május, december) jelentettük meg a tagintézeti fiókoknak címzett időszakos kiadványunkat, a Hírlevelet.

A negyedik negyedévben tájékoztató filmet készíttettünk el a Debreceni Városi Televízió munkatársainak közreműködésével. A film néhány percből álló blokkokra épül, így pl. szól a betétbiztosítással kapcsolatos főbb tudnivalókról, a kifizetés esetén követendő eljárásrendről. A filmet – igény felmerülése esetén – normál és rendkívüli helyzetekben ún. konzerv-anyagként elsősorban a helyi televíziókban tervezzük levetíteni.

Az Alap egyik stratégiai feladatvállalása volt 1998-ban a *betétregiszter* megvalósítása. Ezt a projektet az OBA a tagintézetekkel szorosan együttműködve hozta létre. A fogyasztóvédelem irányában tett jelentős lépésnek tekinthető betétregiszter 1999. januártól lehetővé teszi a hitelintézetek ügyfelei számára a betétek biztosítottságát érintő megbízható, pontos és objektív tájékoztatást. A hitelintézetenként részletezett nyilvántartás, elnevezés szerint sorolja fel a tagintézetek OBA által biztosított betéti termékeit. A betétregiszter tartalmazza a tagintézetek összes betéti termékét, beleértve a már nem forgalmazott, de még visszaváltható betétformákat is. A regiszter napra készen tartását szolgálja, hogy az új termékeket, illetve a már nyilvántartott termékek adatainak változását a tagintézeteknek regisztrálás céljából előzetesen be kell jelenteniük az Alapnak. A bejelentést követő öt napon belül az OBA azonosító számával ellátott biztosított termékkel ki kell egészülnie a regiszternek. A Betétbiztosítási iránytű mintájára az Alap Igazgatótanácsa a Hpt. 111. § (1) bekezdésének f) pontjában kapott felhatalmazással élve határozatban előírta az Alap tagintézetei számára, hogy az aktuális betétregisztert legalább egy példányban az ügyfélterek jól látható helyein ki kell függeszteni, illetve szóróanyagként lehet elhelyezni. Az OBA a hitelintézetek egyedi betétregisztereit naprakészen egy erre a célra létrehozott elektronikus programmal nyilvántartja.

8.2 Az Alap díjpolitikája

A díjfizetési rendszer korszerűsítése, a különböző (nagy- és kisbetétes) ügyfélkörrel rendelkező tagintézetek igényeit is figyelembe vevő differenciáltabb díjfizetési rendszer kialakítása már hosszabb ideje az Alap stratégiájának középpontjában állt.

A jelenleg érvényes törvényi szabályozás következtében (Hpt. 121.§ (1) bekezdés) a magyar betétbiztosítási rendszerben a díjalap nem egyezik meg a védett betétállománnyal, hanem – az 1 millió forint feletti betétrész összegével – nagyobb annál. Ezért az OBA az 1998. évi díjbevalláshoz kapcsolt tagintézeti adatszolgáltatásra alapozva teljes körű felmérést készített arról, hogy a tagintézeteinél – az 1 millió forintos összeghatárt figyelembe véve – mekkora a ténylegesen védett betét- (betétrész-) állomány és a díjfizetés alapjául szolgáló díjalap különbözete.

Az elemzések azt mutatták, hogy a díjalap és a védett betétállomány eltérése hitelintézetenként igen különböző, azaz 1000 forint betét védettségéért fizetett „biztosítási ár" a nagybetétes ügyfélkörrel rendelkező tagintézetnél többszöröse annak, mint amit a kis betétes ügyfélkörrel rendelkező tagintézetek fizetnek.

A díjfizetési kötelezettség megállapításánál a betétbiztosítási rendszer „árollójának" mérséklésére eddig is két díjkulcsot alkalmazott az OBA: az 1 millió forint feletti átlagbetéttel rendelkező tagintézetek esetén 1,6 ezrelék, szemben a többiek 1,9 ezrelékes kulcsával.

1999. évtől azonban – változatlan jogszabályi keretek között – lényegesen megváltozik a díjfizetés rendszere. A tagintézeteknek az eddigi két díjkulcs helyett, a hitelintézeteken belül betétosztályonként differenciált – degresszíven mérséklődő - négy díjkulcs alapján kell az éves díjfizetési kötelezettségüket kiszámítani és megfizetni. Csökken a legmagasabb díjkulcs nagysága is az eddigi 1,9 ezrelékről 1,6 ezrelékre, az átlagos díjkulcs pedig az eddigi 1,8 ezrelékről - a tagintézetek 1998. évi betétstruktúrája alapján számolva - várhatóan 1,1 ezrelékre csökken.

8.3 Az Iparbankház „F.a."-val kapcsolatos fejlemények

Az Iparbankház felszámolását 1998-ban a Resideal Rt. – hitelezői és egyben bírósági hozzájárulással - átadta dr. Tóth Tamás egyéni ügyvédnek, aki eddig is a bank felszámoló biztosaként működött.

Az Iparbankháztól átvett eszközök kezelésével kapcsolatos évközi változások a következők:

- *Értékesítések alakulása*

Az Iparbankház Rt-től átvett és értékesített tárgyi eszközökből és követelésekből származó bevételek:

Megnevezés	Eladási ár (nettó) bevétel	Bekerülési ár (nettó) ráfordítás	Haszon
INGATLANOK	114 000 000	104 250 975	9 749 025
KÖVETELÉSEK	10 401 300	9 822 035	579 265
Összesen	124 401 300	114 073 010	10 328 290

Az engedményezett hitelkövetelések törlesztéséből származó bevételeink:

Megnevezés	1997. dec.31-én fennálló követelés	1998-ban befolyt összeg	1998. dec. 31-én fennálló követelés
Vállalkozói hitel	428 159	55 919	372 240
Lakáskölcsönök	3 160 273	1 272 650	1 887 623
Vezérig.kölcs.	293 466	293 466	0
Vezérig.kölcs.kamat		136 788	0
Összesen	3 881 898	1 758 823	2 259 863

Az engedményezett kamatmentes lakáskölcsönökből 1998. január 1-től december 31-ig 1.887.623,- Ft, vezérigazgatói kölcsönök törlesztéséből 293.466,- Ft tőke-, és 136.788,- Ft kamattörlesztés, azaz összesen 430.254,- Ft folyt be. A vezérigazgatói kölcsönök így teljes egészében visszatérültek.

- *Betétkifizetés*

Az OBA ügymenet szerinti betétkifizetésre a felszámolás elrendelésétől 1998. december 31-ig 1.776 E Ft összegben került sor, ebből 1998-ban csupán 125 E Ft kifizetése történt.

Az Iparbankház betétállományának változásai:

E Ft

	Betétállomány 1996. július 3-án	**A felszámolás kezdetétől 1998. december 31-ig kifizetett betétek**	**Fennmaradó betétállomány**
OBA-biztosított	11.530	1.776	9.754
Nem OBA-biztosított	13.510	-	13.510
Összesen:	**25.040**	**1.776**	**23.264**

- *A megtérülés alakulása*

Az Iparbankház részére folyósított 990.000 E Ft likviditási hitelnyújtásból származó tőke megtérülését 1998. december 31-i állapot szerint a következő táblázatban szemléltetjük.

Megnevezés	**Megtérülés**
Iparbanktól számlapénz jóváírás	365.654.907
1996-ban történt értékesítések bevétele	84.115.272
1997-ben történt értékesítések bevétele	51.695.550
1998-ban történt értékesítések bevétele	114.073.010
MNB-OBA elszámolás eddigi egyenlege	286.318.989*
ÖSSZESEN	***901.857.728***

* Az elszámolás összegében 1998-ban nem történt változás, az csak a felszámolás befejeztével várható.

A fentiek figyelembevételével az 1998. december 31-éig számított tőkére vetített megtérülés 91 %-ot tesz ki.

8.4 Az OBA szerepvállalása a Realbank Rt. válságkezelésében

A Realbank Rt. az 1998. június 30-ai beszámolója és könyvvizsgálói jelentése szerint a Realbank teljesen elvesztette a tőkéjét. A bank 1998. szeptember 4-én megtartott rendkívüli közgyűlésén az OBA vállalkozott a minimálisan szükséges 3,1 milliárd Ft összegű tőkepótlásra annak érdekében, hogy a rá vonatkozó jogszabályi keretek között megkísérelje megelőzni a bank bezárását és a betétek befagyását. Az OBA megelőző akciója az 1998. augusztus végén rendelkezésre álló adatok alapján megfelelt a legkisebb költség törvényi követelményének. Ez azt jelenti, hogy a döntéskor számszerűsíthető információk szerint a díjfizető tagintézetek szempontjából is kedvezőbb volt megkísérelni a bank életben tartását, mint kifizetni közel 12 milliárd Ft kártalanítást.

Az OBA bankcsőd megelőzést célzó lépése révén – egy azonnali felszámoláshoz képest – azon megtakarítások megtérülési esélyei is javultak, amelyekkel kapcsolatban a banknak jogilag érvényes kötelezettsége állt, illetve áll fenn, ám nem tartoznak a betétbiztosítás védernyője alá (részvények, kötvények egy része).

A bank új vezetése 1998. szeptembertől számos intézkedést tett a betétesek bizalmának visszaszerzése és a bank üzemszerű működési feltételeinek megteremtése érdekében. Az OBA célja az volt, hogy a bankot rövid időn belül szakmai befektetőnek értékesítse. A Realbank eladása érdekében tett erőfeszítések azonban nem jártak sikerrel.

Az OBA szerepvállalását megalapozó féléves könyvvizsgálói jelentés tartalmazott egy sor olyan bizonytalansági tényezőt, mint például a bank adósai, illetve kötelezettségei között nagy súllyal szereplő Real-cégek pénzügyi helyzete, vagy a kisrészvényesi garanciákkal kapcsolatban a jelentés lezárásakor még folyó jogi vizsgálat eredménye. A bankvezetés a tulajdonos OBA érdekét, valamint a bank eladására való felkészülést szem előtt tartva késlekedés nélkül hozzálátott ahhoz, hogy feltárja a nem kizárható további veszteségeket, és – könyvvizsgáló által ellenjegyzett – jelentést készített az 1998. szeptember végi és év végéig várható céltartalék-szükségletről. E jelentés szerint a céltartalék megképzése után a bank vesztesége, illetve közel 4 milliárd Ft-os tőkehiánya akkor már nagyobb volt, mint az OBA jogszabály által behatárolt veszteségviselő képessége. Ezért az OBA igazgatótanácsa végül úgy döntött, hogy a díjfizető tagintézetek terhére és kockázatára nem emel ismételten tőkét a Realbankban.

A Realbank iránt 1999. január elejéig érdeklődést mutató befektetők visszaléptek, így befektető híján a helyrehozhatatlan tőkevesztés miatt az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet 1999. január 14-ei hatállyal visszavonta a bank működési engedélyét és kifizetési tilalmat rendelt el.
Időközben a két hullámban – először az 1998. szeptember 4-i közgyűlést követően, majd a kötvényesek ez év január eleji tüntetésekor – 6 milliárd Ft-ra lecsökkent a betétek állománya, és így mintegy 5 milliárd Ft értékben állt be az OBA hitelintézeti törvény szerinti kártalanítási kötelezettsége.

Az OBA két országos, valamint a főbb megyei lapokban közzétette a Realbank betéteseinek kártalanításával kapcsolatos közérdekű bejelentéseit, létrehozta a kártalanítás adatbázisát, és megkötötte a kártalanításban közreműködő partnerekkel a szükséges megállapodásokat. A törvény szerinti határidőn belül 1999. február 17-én megkezdődött a betétesek kártalanítása.
Megjegyezzük, hogy az OBA Realbankban eszközölt szerepvállalásáról – a korábbi esetekhez hasonlóan – részletes beszámoló készül.

Az OBA megelőzésre és a betétesek kártalanítására a mérlegzárásig eszközölt kiadásai:

- A Hpt. 104. § szerinti megelőzés keretében az OBA 3.061.944.000,- Ft-ot használt fel.

- A Realbankban ***befagyott betétek állománya*** a bank jelentése szerint 5,7 milliárd Ft volt 1999. január 14-én. Ebből 0,6 milliárd Ft volt az egymillió Ft fölötti állomány. (Ezek és a továbbiakban közölt adatok nem tartalmazzák a befagyott kötvények és betétjegyek mintegy 1 milliárd Ft-os – nem biztosítottnak minősített – állományát.)

  A betétállomány több mint háromnegyed része volt a két budapesti (együtt 31%-os részarányú), a debreceni (17%), a miskolci és tatabányai (8 – 8%), valamint a dabasi (7%) és pécsi (6%) fiókban. További jelentős betétgyűjtő helyek voltak még sorrendben az ajkai kirendeltség, az egri, kecskeméti és szolnoki fiókok.

- A befagyott ***betétállomány megoszlása*** (milliárd Ft-ban):

	Vállalkozó	Lakosság	Összesen
Egymillió Ft alatt	0,2	4,9	**5,1**
Egymillió Ft fölött	0,2	0,4	**0,6**
Összesen	**0,4**	**5,3**	***5,7***

A betétesek eddig 15.000 igényt jelentettek be, a készpénzes kifizetéseket a Kereskedelmi és Hitelbank Rt., az átutalásokat az MNB-nél vezetett számlájáról az OBA teljesíti.

- A kifizetések 1999. február 17-i megkezdésétől, *1999. február 28-ig* az alábbi megoszlás szerint teljesítettünk kifizetéseket:

K&H nak átadott összeg (Ft)	K&H-nak átadott kártalanítási tételszám	OBA által átutalt összeg (Ft)	OBA átutalás kártalanítási tételszám	Összesen kifizetett összeg (Ft)	Összesen kártalanított betétes
528 013 457	1 439	72 697 208	154	***600 710 665***	***1 593***

- A Realbank működési engedélyének 1999. január 14-i hatállyal történt visszavonásától 1998. február 28-ig terjedő időszakban az alábbi betétbiztosítással összefüggő ***járulékos költségek*** merültek fel:

Kommunikációs költségek:	8.470.043,-
Nyomtatványköltség:	498.500,-
Egyéb (szállítás, posta stb.) költség:	175.671,-
Összesen:	**9.144.214,-**

8.5 Peres ügyek

Az Alap az 1998. évben alperesi pozícióban két perben szerepelt, amelynek együttes perértéke mintegy 91 millió Ft. Ezek közül az egyik az Alap Iparbankház Rt.-vel kapcsolatos szerepvállalásából ered, míg a másik a Dunabank Rt. fizetésképtelenségével összefüggésben indult.

Az Alappal szemben az 1999. évben további két per indult, amelyekben a tőkekövetelés együttes értéke mintegy 22 millió Ft. Az egyik pert a Realbank Rt. kötvénytulajdonosai indították, míg a másikat az 1993-ban felszámolás alá került Heves és Vidéke Takarékszövetkezet károsult letéti jegy tulajdonosa.

Az Alap felperesi pozícióban egyetlen – az Iparbankház Rt.-vel kapcsolatban indított - perben szerepel, amelyben az Alap tőkekövetelése mintegy 458 E Ft.

Az Alappal szembeni – a beszámolóban is szereplő szokásos szállítói stb. kötelezettségeket kivéve – egyéb követelésről nincsen tudomásunk.

Az Alap fizetési kötelezettséget keletkeztető garanciavállalási nyilatkozatot nem adott ki.

8.6 Munkaügyi adatok

Az Alapnál az alkalmazottak átlagos statisztikai állományi létszáma 1998-ban 15,4 fő volt. Az év folyamán 1 új munkatársat vettünk fel, akit részmunkaidőben foglalkoztattunk.

A munkavállalók 69 %-a felsőfokú, 31 %-a középfokú képzettséggel rendelkezik. Dolgozóink közül 7 fő rendelkezik nyelvvizsgával.

Az alkalmazotti létszám megoszlása az alábbiak szerint alakult 1998. december 31-én:

Állománycsoport	Létszám (fő)
Felsőszintű vezetők	2
Középszintű vezetők	3
Beosztottak:	
felsőfokú képzettségű	6
középfokú képzettségű	5
ÖSSZESEN	16

8.7 Tisztségviselők juttatásai

Az igazgatótanács tagjai, illetve állandó helyettesei részére a tárgyévvel kapcsolatosan járó juttatások a következők szerint alakultak:

Az igazgatótanács tagjai, és helyettesei közül 1998. évben 8 fő vált jogosulttá ülésdíjra. Az e címen kifizetett összeg – az előző évi díj mértékének változatlanul hagyása mellett – a tárgyévben 2.904 E Ft volt. A díjak számfejtése az igazgatótanács ülésein való tényleges részvétel szerint történt. Az igazgatótanács tagjai részére egyéb jogcímen kifizetés, költségtérítés nem történt.

8.8 Alapkezeléssel kapcsolatos szolgáltatások

A beszámolási időszak során a CA IB Rt. két alkalommal készített üzleti jelentést vagyonkezelési tevékenységének eredményeiről. Az 1997. július 1. és 1998. június 30. között eltelt időszakban a vagyonkezelő 20,92 % éves hozamot ért el, amely 2,38 százalékponttal meghaladta a bázishozamként elfogadott 18,54 %-os hozamszintet. 1998. július 1. és 1998. december 31. között pedig 17,66 % éves hozamot ért el, amely 1 százalékponttal felülmúlta a bázishozam 16,66 %-os mértékét.

Az év során likvidációs veszteség nem érte az Alapot, azaz nem következett be olyan váratlan esemény, amely a befektetett állampapírok idő előtti értékesítését tette volna szükségessé.

Az OBA 1998 nyarán nyilvános pályázatot hirdetett az Alap vagyonának és szabad pénzeszközeinek kezelését végző vagyonkezelők kiválasztására. Az 1999. januártól induló vagyonkezelésre kiírt pályázatok elbírálása két fordulóban történt. A bírálat során elsősorban a vagyonkezelési díj, a járulékos költségek, továbbá a pályázók korábban elért teljesítményeit és pénzügyi mutatóit – beleértve az addig kezelt vagyon nagyságát és a befektetési politikát – vettük figyelembe. Az összesen beérkezett 13 írásos pályázat első fordulós elbírálása alapján kiválasztott öt pályázó a második forduló keretében szóban is prezentálhatta pályázatát. Ennek eredményeként született meg a végleges döntés, amely szerint 1999. január 1-jét követően az OBA állampapír-portfoliójának kezelését három vagyonkezelőre bízza. A kezelésbe adott 17 milliárd Ft-nyi vagyont megosztva kapják meg a pályázat nyertesei, így a CA IB Értékpapír Rt. 8 milliárd Ft, a Postabank Értékpapír Rt. 6 milliárd Ft, a Credit Suisse First Boston Rt. 3 milliárd Ft vagyont kezel. A nyertes pályázókkal megkötött vagyonkezelési szerződés egy évre szól, amely további két alkalommal meghosszabbítható. Az első év lehetőséget ad a vagyonkezelők megmérettetésére és versenyeztetésére, s az eredmények ismeretében lehetőség lesz a három részre osztott portfolió arányának esetleges megváltoztatására.

8.9 Az informatikai fejlesztésekről

Az elmúlt évben sor került a szerver bővítésére és szoftverének cseréjére.

Az OBA aktívan használta az Internet kínálta lehetőségeket. Így például gyakran használtuk az MNB, valamint a Kincstár és más pénzintézetek,- cégek által közzétett táblázatokat, kimutatásokat, az OBA honlapjának használatával pedig bővítettük az ügyféltájékoztatás eszköztárát.

A biztonság növelése érdekében ma már az OBA egész hálózatát korszerű vírusvédelmi rendszer védi, mely nemcsak a szerverről, valamint a munkaállomásokról érkező vírusokat hatástalanítja, hanem az Internetről érkező adatokat is figyeli az elektronikus levelekkel együtt.

Az év során megvalósult az MNB felé történő elektonikus banki átutalás amely jelentősen megkönnyíti munkánkat, különösen a díjfizetés időszakában, valamint olyan nagy tételszámú fizetés esetében, mint pl. a Realbank Rt. károsultjainak átutalással történő kifizetése.
Megújult a díjfizetést adminisztráló szoftverünk, ezáltal szorosan együttműködik a könyvelési rendszerünkkel. Létrehoztuk továbbá a betétregisztert támogató programot.

8.10 Az OBA nemzetközi tevékenysége 1998-ban

Az OBA megalakulásának előkészületi szakaszában és az óta is folyamatosan támaszkodik a fejlett országokban hosszabb-rövidebb ideje eredményesen működő betétbiztosító intézmények tapasztalataira. Az utóbbi időben egyre jellemzőbbé vált, hogy az OBA a külföldi tapasztalatok hasznosítása mellett át is adja tapasztalatait más országok betétbiztosítási intézményeinek.

1998 elején az OBA ügyvezető igazgatója felvette a kapcsolatot az osztrák magán bankok betétbiztosítási intézményével, megvitatva a két rendszer működése közötti különbségeket és a szakmai együttműködésre vonatkozó lehetőségeket.

Az év kiemelkedő eseménye volt 1998 őszén a nagy múltú, széles tapasztalatokkal rendelkező amerikai betétbiztosítási intézmény, az FDIC által életre hívott nemzetközi konferencia a betétbiztosítási szakemberek számára, amelyen 45 ország képviseltette magát. Az OBA kiemelt szerepet kapott, mivel az első plenáris ülés egyik előadója az OBA ügyvezető igazgatója volt, míg az aznapi műhelybeszélgetés keretében az OBA ügyvezető igazgató-helyettese tartott előadást az OBA megalakulásának körülményeiről és az öt éves működés tapasztalatairól. Az FDIC vállalta, hogy előkészítő lépéseket tesz a betétbiztosítási intézmények intézményes keretek közötti rendszeres együttműködésének kialakítása érdekében.

Az OBA ügyvezetése célul tűzte ki a közép- és kelet-európai betétbiztosítási intézmények regionális együttműködésének előmozdítását. A korábbi szoros kétoldalú kapcsolatra alapozva az 1998 márciusában rendezett nemzetközi betétbiztosítási konferencián tett javaslatot az OBA vezetősége a szorosabb regionális együttműködésre a horvát, a román és a szlovák társintézmények vezetőinek. Ezt a konferenciát egyébként az amerikai alapítványi formában működő Institute for EastWest Studies budapesti irodájának szponzorálásával és a Nemzetközi Bankárképzővel együttműködve szervezte az OBA a betétbiztosítási rendszerek elméleti és gyakorlati kérdéseiről. Az előadók Amerikából, Nagy-Britanniából, Svédországból érkeztek. A konferencia hűen tükrözte a betétbiztosítási rendszerek két alaptípusát: a nagy rendszerrel és apparátussal dolgozó amerikai rendszert mintegy ellenpontozta a tevékenységét kifizetésre korlátozó, alacsony létszámmal működő brit és svéd rendszer. A középúton járó magyar betétbiztosítási rendszer tapasztalatait az OBA ügyvezető igazgatója ismertette.

1998 áprilisában az OBA ügyvezető igazgatója meghívottként előadást tartott a Közép-Kelet-Európai Bankfelügyelők Csoportja 11. konferenciáján Rigában, ahol a magyar betétbiztosítási intézmény ismertetését követően újólag kitért a regionális együttműködés bővítésének lehetőségére.

Májusban az OBA delegációja tapasztalatcsere céljából látogatást tett a román betétbiztosítási alapnál, míg a szlovák betétbiztosítási alap vezetői két alkalommal keresték fel az OBÁ-t a kifizető rendszer tanulmányozása céljából.

1998 végén az OBA a német nemzetközi jogi együttműködést segítő alapítvány szponzorálásával újabb nemzetközi konferenciát szervezett a betétbiztosításról „A legjobb betétbiztosítás a szigorú vizsgálat és ellenőrzés” mottóval. Ez alkalommal a német magán bankok, illetve a szövetkezeti bankszektor szakemberei adták elő több évtized alatt gyűjtött betét- és intézményvédelmi tapasztalataikat, majd a regionális együttműködés keretein belül szoros kapcsolatban álló horvát, román és szlovák kollégák számoltak be a betétbiztosítási rendszerükben bekövetkezett fejleményekről.

Az Institute for EastWest Studies budapesti irodája felkérte az OBA ügyvezető igazgatóját, hogy tartson előadást a Kazah Köztársaságban a magyar betétbiztosítási tapasztalatokról, amire azonban időegyeztetési problémák miatt csak 1999-ben kerül sor.
A betétbiztosítási intézmény bankrendszeren belüli stabilizáló szerepének jelentőségét emeli ki az a tény, hogy a magyar bankok, illetve az egész bankrendszer értékelésére hazánkba látogató mértékadó nemzetközi hitelminősítő ügynökségek, mint pl. Standard & Poor's, Thomson Bankwatch rendszeresen felkeresik az OBA-t is helyzetértékelés céljából.

9. Az OBA igazgatótanácsa által meghatározott feladatok és azok teljesítése

Az Alap működésére vonatkozó legfontosabb döntéseket – a jogszabályok keretei között – az Igazgatótanács határozati formában hozza meg. Az 1998. évben az igazgatótanács 60 határozatot hozott az alábbi főbb témakörökben:

- beszámoló és tárgyévi költségvetés;
- díjfizetés (szabályzat-módosítás, OTIVA-tag takarékszövetkezetek díjkedvezménye, emelt díj megállapítása);
- tulajdonrész szerzése a Realbank Rt.-ben;
- szerződések (könyvvizsgáló, vagyonkezelő, ingatlankezelő);
- együttműködési megállapodás megújítása az OTIVA-val;
- „Betétbiztosítási Kártya" bevezetésének előkészítése;
- tagintézeti ellenőrzés;
- tájékoztatás (hírlevél folyamatos karbantartása, „hangpostafiók" üzemeltetése, betétbiztosítási „iránytű" a betéteseknek);
- betétregiszter bevezetése.

A határozatok a célkitűzéseknek megfelelően és az előírt határidőkben teljesültek, kivéve azokat, amelyek megvalósítása nem kizárólag az igazgatótanács, illetve a munkaszervezet feladatkörébe tartozott.

10. Az OBA 1999. évi költségvetése

A Hpt. 111. § (1) bekezdés j) pontja, valamint a betétbiztosítási alapok és az intézményvédelmi alapok valamint a befektetővédelmi alap éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 12/1997. (I.30.) kormányrendelet 11. § szerint az Igazgatótanács évente egyszer a beszámolóval egy időben jóváhagyja az Alap tárgyévi költségvetését.

A vonatkozó törvényhelyi előírásoknak eleget téve bemutatjuk az OBA 1999. évi költségvetését.

10.1 Várható gazdasági-pénzügyi környezet

A kormányzati előrejelzések szerint 1999-ben a bruttó hazai termék várhatóan 4-5 % körül bővül. A várakozások szerint romlik a pénzügyi egyensúly, főleg a tőkebefektetők magatartásának változása és az exportpiacok romlása miatt.

A tervezés időszakában az 1999-re előirányzott nettó átlagkereset növekedése (114-115 %) és a várható fogyasztói árszínvonal (111 %) kölcsönhatásaként kialakuló reáljövedelem növekmény 3-4 % lesz. A lakosság fogyasztása a várakozások szerint 4 %-kal emelkedik. Mindamellett a háztartások nettó megtakarításainál a növekedési ütem lassulása várható.

Nagyrészt e csökkenő ütemben növekvő megtakarításnak kell majd finanszírozni a GDP 4-5%-át megközelítő államháztartási hiányt. Így valószínűleg a jövőben is számolni kell azzal, hogy elsősorban a kincstár hitelfelvételei a forrásgyűjtés szempontjából egyre élesebb versenyt jelentenek a hitelintézetek számára. Emiatt várható, hogy 1999-ben, a hitelintézeti szektorban elhelyezett megtakarítások növekedési üteme az egyéb pénzpiaci szereplők (kincstár, biztosítók, nyugdíjpénztárak, befektetési alapok, stb.) előző években megkezdődött térnyerése miatt is tovább mérséklődik.

A hitelintézeti szektorban a lakossági forrásgyűjtés terén továbbra is jellemző a koncentráltság, az állomány 90 %-át 10 bank adja. A lakossági piacra újonnan belépők a kiemelt jövedelmű ügyfélkör megnyerését tekintik céljuknak, ugyanakkor az eddig kizárólag külföldi tulajdonú bankok fokozatosan nyitnak a lakosság szélesebb rétegei felé.

1999. folyamán tovább gyorsulhat a kis tőkéjű takarékszövetkezetek nagyobbakba olvadásának folyamata a törvényben előírt tőkeminimum elérése érdekében. (Hpt. 228. § (4) bekezdése).

10.2 Az OBA stratégiai céljai

Az 1999. év sajátossága, hogy az OBA-nak megváltozott kihívásokkal szemben kell helytállnia, részben a Realbank válságkezelése és bezárása következtében, részben egyéb okokból. Ebből következően a korábbi éveknél kisebb az Alap szabadságfoka saját céljai megválasztásában. Több stratégiai feladat ezen külső kihívásoknak való színvonalas megfelelést jelenti.

a) Ellenőrzés

A múlt év fő tanulsága az OBA számára is az ellenőrzés fontossága a jogszabályoknak és ellenőrzési irányelveknek megfelelően. Az OBA három betétbiztosítással kapcsolatos területen végez tagintézeti ellenőrzést: díjfizetés, ügyfél-tájékoztatás, betétnyilvántartás.
Ezek közül az ügyfél-tájékoztatás és betétnyilvántartás vonatkozásában a Realbank, a díjfizetés vonatkozásában pedig egy másik tagintézet esete szolgált hasznosítható ellenőrzési tapasztalatokkal. 1999-ben időszerűvé válik a betétregiszterrel kapcsolatos előírások betartásának ellenőrzése is. Az ez évtől differenciáltabbá vált díjfizetési rendszer magasabb mércét állít fel az ellenőrzést végzők számára. Részben a Realbank kifizetés tanulságai alapján, indokolt növelnünk az Alap ellenőrzési képességét. Figyelemre méltó az is, hogy az ellenőrzési tevékenység többletbevételt is eredményez az OBA számára (1998-ban például több mint 5 millió forint díjfizetési korrekcióknak köszönhetően). Az OBA e feladattal megbízott - emellett nagyobb részt más feladatokat is végző - három-négy munkatársa évente legfeljebb 8-10 tagintézet ellenőrzését képes elvégezni. (Ebből legfeljebb 3-5 a helyszíni ellenőrzés.) Az évente elvégzendő ellenőrzések számát a kétszeresére kellene növelnünk, ehhez teljes munkaidős foglalkoztatottra számítva két fő létszámtöbblet szükséges. Az említett létszámigényt az OBA sajátosságához és az ellenőrzési tevékenység szezonalitásához igazodóan részben ellenőrzéssel foglalkozó dolgozóval is megoldhatónak tartjuk.

b) Kifizetés

Még a Realbank kifizetését megelőzően igazgatótanácsi határozat született arról, hogy az OBA a jövőben versenyeztesse újra a kifizetésben szóba jövő informatikai partnereket. A Realbank betéteseinek kifizetési tapasztalatai megerősítették ezt az igényt kiegészítve azzal, hogy hat év elteltével magát a kifizetési rendszer koncepciót is módosítani kell. A szorosan vett kifizetés technikai, szoftver kérdéseken túl újra kell gondolni a kifizetésnek – a kor informatikai, telekommunikációs újdonságait alkalmazó – szolgáltatási funkcióját az ügyfelek felé, valamint a kifizetési tevékenység munkamegosztását a kifizetésbe beletanult OBA dolgozók és a jövőbeni informatikai partner között.

c) Az OBA Realbankkal kapcsolatos veszteségének csökkentése

Az 1999. év kiemelt feladata a Realbank felszámolása során minél kedvezőbb megtérülési arány elérésének elősegítése, mindenekelőtt a felszámolás intézményi lehetőségeivel élve (pl. választmány). Fontos veszteségcsökkentő tényező az OBA-val szemben indított perekben az OBA hatékony képviselete. Ez utóbbi feladat ellátásához nagy valószínűséggel külső szakértői kapacitás igénybevételére is szükség lesz megbízott ügyvédi irodák, idevágó szakvélemények formájában.

d) A Realbankról szóló beszámoló elkészítése

Az OBA a korábbi esetek mintájára a Realbankkal kapcsolatos betétbiztosítási közreműködésről is részletes, számszaki és szöveges beszámolót készít, elsősorban a tagintézetek számára. Ennek azért is van a korábbiakhoz képest nagyobb jelentősége, mert a Realbank esetében az OBA egyrészt újszerű – többségi tulajdonosi - szerepet vállalt, másrészt a Realbankban feltárt veszteségek következtében a folyamat végül mégis kártalanítási kifizetésbe torkollott. A beszámoló elsődleges célja a válságkezelési folyamat következetességének és pénzügyi racionalitásának bemutatása.

e) Tagintézeti kockázatfigyelés és a díjfizetési rendszer elemzése, esetleges korrekciója

A célkitűzés alapját az OBA-nál meglévő adatbázis hasznosítása jelenti a tagintézeti kockázat, ezen belül is különösen a forrásoldali kockázati tényezők figyelembe vételével. Ez elsősorban belső célokat szolgálna (pl. ellenőrzendő tagintézetek kiválasztása, díj-differenciálás, válságkezelésre való felkészülés), de nem zárható ki a speciális OBA-ismereteknek a felügyeleti együttműködésben való hasznosítása sem. Az 1999-től érvényes, korábbinál differenciáltabb díjfizetési rendszer vonatkozásában a feladat elsősorban az elemzés, nem kizárva kisebb korrekció (pl. év közbeni mérési időpont) lehetőségének vizsgálatát.

f) A Hpt. módosításában való közreműködés

Ismeretes, hogy a kormányzat – egyebek mellett a kisbefektetők érdekeit szemelőtt tartva – napirendre tűzte a Hpt. módosítását. Kiemelt feladat az OBA számára az ebben való részvétel, figyelembe véve az a) és e) pontokban felsorolt célok esetleges jogszabályi kihatásait a betétek 2000-re célul kitűzött általános névre szólóságát, valamint a magyar betétbiztosítás EU konformitásának elősegítését (összeghatár, betétbiztosítás, mint versenytényező, stb.).

g) Nemzetközi szakmai kapcsolatok

Az elmúlt években egyre inkább nyilvánvalóvá vált az OBA „hídszerepe” a fejlett pénzügyi és betétbiztosítási rendszerű országok és Közép-Kelet Európa között. 1999-ben igény mutatkozik a magyar betétbiztosítási tapasztalatok iránt távolabbi FÁK országok részéről is. Az OBA szoros szakmai kapcsolatokat épített ki az USA, Kanada és Németország betétbiztosító intézményeivel, a szomszédos országok közül pedig Horvátországgal, Romániával és Szlovákiával. 1999-ben az EU csatlakozási tapasztalatok átvételére kapcsolat felvételt tervezünk a szomszédos Ausztriával. Az FDIC (amerikai betétbiztosító) megkeresésére az OBA kifejezte érdekeltségét a betétbiztosítók világméretű intézményesített szakmai együttműködése iránt.

10.3 Az OBA 1999. évi költségvetése számokban

adatok E Ft-ban

	Megnevezés	98. évi terv	98. évi tény	98. évi tény / terv %	99. évi terv	99. terv / 98.tény %
01.	Tagintézetekkel szemben elszámolt díjbevételek	4 400 000	4 992 799	113	3 600 000	72
02.	Betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételek	0	0	0	0	0
03.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetése utáni jutalékbevételek	0	0	0	0	0
04.	ÁPTF által a hitelintézetektől beszedett bírságok összegének az OBA-t megillető része	0	9 724	0	9 724	100
I.	Betétbiztosításból eredő bevételek (01+02+03+04)	4 400 000	5 002 523	114	3 609 724	72
II.	Egyéb bevételek	31 036	127 988	412	34 124	27
	Céltartalék felhasználás	801 976	801 976	100	860 815	107
III.	Nem betétbiztosításból eredő bevételek	0	66 879	0	0	0
IV.	Pénzügyi műveletek bevételei	2 962 108	5 091 806	172	3 700 000	73
V.	Rendkívüli bevételek	0	27 294	0	0	0
	BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II+III+IV+V)	8 195 120	11 118 466	136	8 204 663	74
05.	Befagyott betétek kifizetésével kapcs. ráfordítások	0	0	0	80 000	0
06.	Betétesek megbízásából behajtott követelésekkel kapcsolatos ráfordítások	0	0	0	0	0
07.	kifizetésével kapcsolatban felmerült ráfordítások	0	0	0	0	0
VI.	Betétbiztosításból eredő ráfordítások (05+06+07)	0	0	0	80 000	0
VII.	Egyéb ráfordítások	216 583	330 344	153	162 651	49
	Céltartalékképzés	874 750	860 815	98	977 586	114
VIII	Nem betétbiztosításból eredő ráfordítások	0	0	0	0	0
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	522 750	5 171 625	989	1 500 000	29
X.	Rendkívüli ráfordítások	500	0	0	0	0
	RÁFORDÍTÁSOK ÖSSZESEN (VI+VII+VIII+IX+X)	1 614 583	6 362 784	394	2 720 237	43
08.	Anyagjellegű ráfordítások	18 811	16 570	88	21 600	130
09.	Személyi jellegű ráfordítások	103 311	106 151	103	120 506	114
10.	Értékcsökkenési leírás	14 743	13 044	88	18 657	143
11.	Egyéb költségek	47 539	49 041	103	58 485	119
	MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÖSSZESEN (08+09+10+11)	184 404	184 806	100	219 248	119
	KÖLTSÉGEK ÖSSZESEN (VI+VII+VIII+IX+X+08+09+10+11)	1 798 987	6 547 590	364	2 939 485	45

10.4 Magyarázatok az 1998. évi terv és tény adatok közötti lényegesebb eltérésekhez

A *betétbiztosításból eredő bevételeink* a tervhez képest 14%-al lettek magasabbak.

Az *egyéb bevételek* összege megközelítően négyszeresére nőtt a tervhez képest. Ennek oka, hogy az Iparbanktól átvett ingatlanokat az 1998. évben egy kivételével sikerült értékesítenünk.

A *pénzügyi műveletek bevételei* 72%-al meghaladták a tervezettet. Ennek ellenére a nettó módon tervezett pénzügyi műveletek bevételei (pénzügyi műveletek bevételei – pénzügyi műveletek ráfordításai) nagyjából a terv szerint alakultak, hiszen a ráfordítások soron is (a Realbankos részesedés értékvesztését leszámítva) hasonló mértékű terven felüli teljesítés mutatkozik. (lásd: pénzügyi műveletek ráfordítási sor)

Az *egyéb ráfordítások* soron szerepel, az Iparbankháztól átvett ingatlanok eladásával egyidőben kivezetett ingatlanok beszerzési értéke, melyet ráfordításként elszámoltunk, így a tervet 53%-al túlteljesítettük.

Pénzügyi műveletek ráfordításait jelentősen megnövelte (3.061.944 E Ft-al) a Realbank Rt-ben szerzett, és év végén teljes egészében értékvesztésként elszámolt részesedésünk kivezetése.

Az *anyagjellegű ráfordításaink* és az *értékcsökkenési leírás*aink tekintetében a tervezetthez képest jelentős megtakarítást értünk el.

Személyi jellegű ráfordításaink a tervhez képest 3%-al magasabb összeggel teljesültek. Ennek oka, az igazgatótanács döntésének értelmében év közben részmunkaidősként alkalmazott új munkatárs bérére, és az év végi jutalmazásra fordított bérjellegű kifizetés.

10.5 Magyarázatok az 1999. évi költségvetési terv egyes soraihoz

(számozás a mérlegsorok alapján)

01. Tagintézetekkel szemben elszámolt díjbevételek (Éves előirányzat: 3.600.000 EFt)

A várható díjbevételre vonatkozó becslés a szokásosnál is nagyobb bizonytalanságot tartalmaz. Ennek okai a következők:

a) 1999-től változatlan jogszabályi keretek között lényegesen változott a díjfizetési rendszer. (lásd 8.2 pont)

b) a biztosítási díj alapjául szolgáló 1998. december 31-ei mérleg szerinti betét állományról a tervezés jelenlegi fázisában - a mérlegkészítés májusi határidejét megelőzően -csak előzetes adatok állnak rendelkezésre;

c) a tagintézetektől kapott jelzések alapján - az utóbbi időszak bank- és bróker válságaira visszavezethetően - erősebb a biztosított (névre szóló) megtakarítási formák iránti érdeklődés, de a biztosított betétek aránynövekedése nehezen prognosztizálható.

Az előbbieket figyelembe véve az 1999. évi várható díjbevétel a következőképpen alakul:

	Megnevezés	**Összeg**
1.	Az ÁPTF előzetes adatai alapján az 1998. december 31-ei megtakarítás állomány	+ 4 546 milliárd Ft
2.	Az előző évi OBA biztosítottsági részarány alapul vételével számolt díjalap és az átlagkulcs szorzataként adódó díjbevétel (kb. 69 % és 1,1 ‰)	+ 3 470 millió Ft
3.	A biztosítottsági részarány - az eddigi évek tapasztalataival megegyező – várhatóan 4 % pontos növekedésének hatása	+ 170 millió Ft
3.	Kedvezményes díjkulcs hatása	- 40 millió Ft
4.	**Az 1999. évre tervezett díjbevétel összesen**	**3 600 millió Ft**

A bizonytalansági tényezők miatt - az 1999. évre vonatkozó díjbevallások beérkezése és feldolgozása után - szükségessé válhat a díjbevétel-terv igazgatótanács általi felülvizsgálata.

02. Betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételek (Éves előirányzat: 0)

Az idén - az elmult évekhez hasonlóan - nem tervezünk a betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételt.

03. Állami garanciával biztosított betétek megbízásból történő kifizetése után felszámított díjbevétel (Éves előirányzat: 0)

1999-ben a tervkészítés során ilyen bevétellel nem számolunk.

04. ÁPTF által a hitelintézetektől beszedett bírságok összegének az OBA-t megillető része (Éves előirányzat: 9.725 E Ft)

1999-re az előző évi tény adatot állítottuk be tervszámként.

II. Egyéb bevételek (Éves előirányzat: 34.124 E Ft)

Itt tervezzük az Alap tulajdonában lévő egri Vitalis Alapítvány (volt Iparbankház) ingatlan esetleges értékesítéséből, illetve az átvett követelések törlesztése során befolyó bevételt, továbbá az OBA mobiltelefonjai magánhasználatának ellenértékét, késedelmi kamat bevételt, valamint egyéb tevékenységek (pl. szakértői munka) bevételéből származó összegeket.

III. Nem betétbiztosításból eredő bevételek (Éves előirányzat: 0)

Itt mutatjuk ki az egyéb visszterhes anyagi kötelezettségvállalásért (pl.: kezességvállalás) felszámított díjakat, betétesek egyezségi tárgyaláson, felszámolási eljárásban történő képviseletéért felszámított díjak összegét. Ilyen címen bevétellel 1999. évben nem számolunk.

IV. Pénzügyi műveletek bevételei (Éves előirányzat: 3.700.000 E Ft)

Az állampapírok befektetéséből származó hozam-, kamat- és árfolyamnyereséget a meglévő, illetve a befolyó biztosítási díjakból beszerzendő értékpapírok állománya után számoltuk. A díjbevételek tervezési bizonytalansága, illetve a Realbank Rt. „f.a.” betétes kártalanítás miatti tőkekivonás ütemezésének bizonytalansága miatt a díjbevétel júliusi pontosításával együtt, a pénzügyi műveletek bevétel előirányzata is módosulhat. A tervezésnél figyelembe vettük a várható tőkemozgások (felszabadítás-befizetés) időpontját, összegét, stb., és a vagyonkezelők által az 1999. évre jósolt várható átlagos elérhető hozam nagyságot. Ennek alapján az év során várhatóan 16.500 M Ft átlagos lekötött tőke nagyság , és 15,73% várható elért hozam mellett (a várható ráfordítással növelt értéken) 3.700 M Ft bevételt terveztünk.

V. Rendkívüli bevételek (Éves előirányzat: 0)

1999. évben ilyen bevétellel nem számolunk.

VI. Betétbiztosításból eredő ráfordítások (Éves előirányzat: 80.000 E Ft)

A Realbank Rt. „f.a." betéteseinek kifizetésével kapcsolatos járulékos ráfordítások, mint informatikai szolgáltatók, PR, számítástechnikai szolgáltatók, nyomdai költségek, stb. összegét 1999. év során 80.000 E Ft összegben tervezzük.

VII. Egyéb ráfordítások (Éves előirányzat: 162.651 E Ft)

Az egyéb ráfordítások között szerepeltetjük a beszerzéseinket terhelő előzetesen felszámított, de vissza nem igényelhető általános forgalmi adót, a munkaadói járulék, gépjárműadó és a portfoliókezelőnek, valamint a letétkezelőnek kifizetendő kezelési díj összegét összesen 162.651 E Ft összegben.

Céltartalékképzés (Éves előirányzat: 977.586 E Ft)

Itt szerepeltetjük a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet „f.a." kapcsán eddig felmerült követelés teljes összegét, 100%-át (260.297 E Ft), valamint az Iparbankház Rt. „f.a."-val szemben eddig felmerült hitel tőkekövetelés, betétkifizetés következtében keletkezett követelés, és kamatkövetelés címén felmerült 591.874 E Ft, és várhatóan 1999. év végéig további 45.300 E Ft-tal növekvő átszállt kamatkövetelés összegét. Megjegyezzük, hogy a követelésekre 1998. december 31-ével is 100 %-ban képeztünk céltartalékot.

A Realbank betétesek kártalanítására várhatóan kifizetendő 5.100 000 E Ft-ra nem tervezünk céltartalékot képezni, tekintettel arra, hogy a betétkifizetés miatti ráfordításaink a felszámolás kielégítési sorrendjében kedvező helyen szerepelnek, ezért számítunk arra, hogy a felszámolónak bejelentett követelésünk jelentős része megtérül. A számviteli törvény szerint az egyéb célra képzett céltartalék (ebből a Realbankos betétek kifizetésével kapcsolatos ráfordítások után 100%-ban megképezzük a 80.000 E Ft céltartalék összeget) összegét 1999-ben összesen 80.115 E Ft-ban tervezzük.

IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (Éves előirányzat: 1.500.000.E Ft)

A pénzügyi műveletek ráfordításai soron a befektetéseink számviteli törvény szerint elszámolandó árfolyam- és kamatveszteségének, illetve a kamatozó értékpapírok beszerzési árában elismert felhalmozott kamat várható összegét mutatjuk ki. A tervezésnél figyelembe vettük a már a pénzügyi műveletek bevételei sor tervezéséénél leírtakat, illetve az elmúlt évek bevételeikhez képest jelentkező ráfordítás arányokat. Az Alap által késedelmesen kiegyenlített szállítói számlák miatt terhünkre felszámított késedelmi kamatból származó ráfordítással nem számolunk.

08. Anyagjellegű ráfordítások (Éves előirányzat: 21.600 E Ft)

Az anyagjellegű ráfordítások között tervezzük többek között a működéssel kapcsolatos költségeket, mint pl. irodaszer-, szakkönyv-, üzemanyag-, nyomtatványbeszerzés, továbbá a belföldi és külföldi kiküldetésekkel, telefon használattal összefüggő kiadásokat.

09. Személyi jellegű ráfordítások (Éves előirányzat: 120.506 E Ft)

Az előirányzaton belül 78.676 E Ft bérjellegű ráfordítást tervezünk (1998. évi tény: 66.715 E Ft), amely magában foglalja a munkabérek, nyelvpótlék, jutalom, prémium költségeit.
A bértömegre vetítve 12%-os béremelést irányozunk elő.

Bérköltségeink az elmúlt évben a vonatkozó mérlegadataink alapján az alábbiak szerint alakultak:

(adatok E Ft-ban)

Megnevezés	Bázis 1998. évi tény	Korrekció (létszám változás)	Korrigált 1998. bázis	Éves bértömeg 12 %-os bérfej-lesztés és egyéni átcsoportosítás után 1999-ben	Éves bértömeg a létszámkor-rekció (2 fő) után
Munkabér	36.699	980	37.679	42.312	43.784
Nyelvpótlék	1.488		1.488	1.488	1.488
Jutalom	9.909	490	10.399	11.678	12.514
Prémium	18.619		18.619	20.890	20.890
ÖSSZESEN	**66.715**	**1.470**	**68.185**	**76.368**	**78.676**

Létszámunk jelenleg 15 fő teljes-, plussz 1 fő részmunkaidőben foglalkoztatott munkatárs, amely 1999-ben előreláthatólag 2 új munkatárssal bővül. Ebből 1 fő a kifizetési terület munkáját, 1 fő pedig a 10.2 pontban említett, kibővülő ellenőrzési feladatok végrehajtását erősíti.

A megbízási szerződésekre és szerzői jogdíjas kifizetésekre 2.000 E Ft-ot terveztünk.
Az egyéb személyi jellegű ráfordításokat 39.830 E Ft összegben tervezünk.

A tervezett személyi jellegű kiadásaink szerkezete a következő:

Jogcím	Összeg (E Ft)	Megoszlás (%)
IT tiszteletdíj	3 950	9,92
TB járulék	28 333	71,13
Étkezési hozzájárul	828	2,08
Ruhapénz	828	2,08
Nyugdíjpénztári ho	3 308	8,31
Egyéb	2 583	6,49
ÖSSZESEN	**39 830**	**100,00**

Az igazgatótanács tagjai részére kifizetendő tiszteletdíj összegét 1999. április hónaptól kezdődően a béremelés mértékével megegyezően 12%-al kívánjuk emelni.

A nyugdíjpénztári hozzájárulás tervezett összege tartalmazza az önkéntes nyugdíjpénztárba történő munkáltatói befizetéseket, (munkáltató szerződés szerint), és a kötelező magánnyugdíj pénztárba történő munkáltatói kiegészítés összegét is.

10. Értékcsökkenési leírás (Éves előirányzat: 18.657 E Ft)

Az előirányzatot az év elején meglévő immateriális javak, tárgyi eszközök, valamint a beruházási tervben szereplő új beszerzések után elszámolható értékcsökkenési leírás együttes összege képezi.

A tervezett beruházásokat a következő részben ismertetjük.

11. Egyéb költségek (Éves előirányzat: 58.485 E Ft)

Egyéb költségeink közel felét a német márkában nyilvántartott ingatlan bérleti díj teszi ki. Emellett itt szerepeltetjük a szoftver, és további szolgáltatás igénybevétele esetén (Internet) azok bérleti díjait összesen 26.705 E Ft összegben.

Az oktatásra, továbbképzésre fordított összeg tervezésénél (1.887 E Ft) figyelembe vettük dolgozóinknak nyújtott 1999-re áthúzódó és ezután kezdődő tanulási, továbbképzési kiadásokat is.

A betétesek tájékoztatásával összefüggő marketing és PR költségeinkre – ide nem értve a Realbankos betétkifizetéssel kapcsolatos PR ráfordításokat - 1999. évre 10.000 E Ft-ot irányoztunk elő.

Az egyéb költségek soron irányozzuk elő, továbbá az *egyéb nem anyagjellegű szolgáltatások* (15.581 E Ft) így szakfordítás, szoftvertelepítés, szoftver fejlesztés, karbantartás és a tagsági díjak stb. várható összegét. Ezen a soron jelennek meg az 1999. évre tervezett kisebb szoftver fejlesztések, és karbantartások díjai is. (kivéve 10.6. pontban szereplő kifizető rendszer fejlesztésére szánt 12 M Ft, melyet aktiválást követően időarányosan az értékcsökkenés soron mutatunk ki.)

Bankköltségeink tervezett összege 548 E Ft.
Ugyancsak e soron tervezzük (3.164 E Ft) a meglévő tárgyi eszközeink utáni vagyon-, tűz-, betöréses lopás, általános felelősségbiztosítás, valamint a dolgozói életbiztosítások díjait.
Illetékek kifizetésére 600 E Ft-ot terveztünk.

10.6 Informatikai fejlesztési és egyéb beszerzési tervek az 1999. évre

Az 1999. év beszerzési tervei összefoglalva a következők:

a) Kifizetőrendszerünk módosítása, korszerűsítése a tapasztalatok alapján időszerűvé vált.
b) A tervezett létszámbővülés miatt új munkaállomások telepítése szükséges.
c) Az OBA által szervezett viták, sajtótájékoztatók, konferenciák anyagának szemléletesebbé tétele érdekében számítógéppel vezérelt kivetítőt kívánunk üzembe állítani.
d) A már második éve eredményesen működő könyvelőrendszerünknek megjelent a modernebb, használhatóbb, grafikus felületű változata, mellyel áttekinthetőbbé, könnyebbé válik a pénzügyi területen dolgozó kollégák munkája. A verziócsere ezeken a gépeken erősebb hardvert igényel, ezért az érintett négy db gépen processzorcserét és memóriabővítést szeretnénk alkalmazni.
e) A kockázatelemzéshez és az intenzív ellenőrző tevékenységhez szükséges nagymennyiségű sajtódokumentáció számítógépes feldolgozásához egy lapszkenner beszerzése válik szükségessé.
f) Egyéb beszerzéseink irodabútorzatot, ügyviteltechnikai eszközöket, szoftvereket tartalmaznak.

g) A tartalék sor az év során jelentkező informatikai váratlan költségek fedezésére van előirányozva. Ilyen költség lehet pl. a 2000. év problémakörében jelentkező olyan váratlan fejlemény, amelynek szoftveres kezelését házon belül nem áll módunkban elvégezni.

Megjegyezzük, hogy a szoftver szállítóktól kapott igazolások alapján az Y2K-val összefüggésben jelenleg nem látjuk szükségét intézkedésnek e téren.

A következő táblázatban a begyűjtött árajánlatok alapján összefoglaltuk tervezett fejlesztéseinket:

	Megnevezés	Darab	Egységár	Ár
a)	Kifizetőrendszer	1	12.000.000,-	12.000.000,-
b)	Munkaállomások	2	350.000,-	700.000,-
c)	InFocus projektor	1	700.000,-	700.000,-
d)	Bővítés könyvelési gépekbe	4	100.000,-	400.000,-
e)	Canon lapszkenner	1	130.000,-	130.000,-
f)	Egyéb fejlesztés, beszerzés			
	Irodabútorzat	2	250.000,-	500.000,-
	Ügyviteltechnikai eszközök	1	380.000,-	380.000,-
	Szoftverek	2	100.000,-	190.000,-
	Összesen			**15.000.000,-**
g)	Tartalék			1.000.000,-
	Mindösszesen			**16.000.000,-**

A költségek között előirányoztunk egy intenzív külső szoftverfelügyeletet, amely a 11. mérlegsor egyéb költségek helyen található 4 millió Ft összegben.

Az előzőekben felsorolt fejlesztések és létszámbővítés hatását figyelmen kívül hagyva, működési költségeink 14%-al növekednének 1999-ben.